

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ АВІАЦІЙНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра фінансів, обліку та оподаткування

ДОПУСТИТИ ДО ЗАХИСТУ

Завідувач кафедри

Тетяна КОСОВА

« ____ » червня 2023 р.

**КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА
(ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА)**

**ЗДОБУВАЧА ВИЩОЇ ОСВІТИ
ОС «БАКАЛАВР»**

Тема: «Методика формування фінансової звітності малого підприємства, її аудит»

Виконав(ла): Вікторія ВАСИЛЬЧУК

Керівник: доктор економічних наук, професор Ніна ОВСЮК

Консультанти з окремих розділів пояснювальної записки:

перший розділ - д. е. н. професор Ніна ОВСЮК

другий розділ - д. е. н. професор Ніна ОВСЮК

Нормоконтролер: старший викладач Наталія ЗАДЕРАКА

Київ 2023

НАЦІОНАЛЬНИЙ АВІАЦІЙНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра фінансів, обліку та оподаткування
Спеціальність 071 «Облік і оподаткування»
Освітньо-професійна програма «Облік і аудит»

ЗАТВЕРДЖУЮ
завідувач кафедри
Тетяна КОСОВА
«19» травня 2023 р.

ЗАВДАННЯ на виконання кваліфікаційної роботи

здобувача вищої освіти ВАСИЛЬЧУК Вікторії Володимирівни
(прізвище, ім'я у родовому відмінку)

1. Тема випускної роботи «Методика формування фінансової звітності малого підприємства, її аудит» затверджена наказом ректора від .04.2023 № /ст.

2. Термін виконання роботи: з 22.05.2023 до 25.06.2023.

3. Вихідні дані до роботи: нормативно-правова база, дані Державної служби статистики України, дані обліково-інформаційної системи підприємства, первинні документи, облікові реєстри, фінансова, податкова, статистична звітність ТОВ НВК «Гідростиль».

4. Зміст пояснювальної записки:

ВСТУП

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИКО-ПРИКЛАДНІ ЗАСАДИ ФОРМУВАННЯ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ МАЛОГО ПІДПРИЄМСТВА, ЇЇ АУДИТ

1.1. Економічна сутність фінансової звітності малого підприємства, її показники як об'єкт аудиту

1.2. Нормативно-правове регулювання фінансової звітності малого підприємства і аудиту і її показників

1.3. Організація та задачі складання фінансової звітності в умовах ТОВ НВК «Гідростиль»

Висновки до розділу 1

РОЗДІЛ 2. МЕТОДИКА СКЛАДАННЯ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ В УМОВАХ ТОВ НВК «Гідростиль»

2.1. Інформаційне забезпечення фінансової звітності малого підприємства

2.2. Методичні підходи до формування фінансової звітності ТОВ НВК «Гідростиль»

2.3. Аудит показників фінансової звітності та напрями удосконалення обліково-інформаційної системи малого підприємства

Висновки до розділу 2

ВИСНОВКИ

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

5. Перелік обов'язкового графічного (ілюстративного) матеріалу: ЛИСТ 1 Економічна сутність фінансової звітності малого підприємства, її показники як об'єкт аудиту. ЛИСТ 2. Нормативно-правове фінансової звітності малого підприємства і аудиту і її показників. ЛИСТ 3. Організація та задачі складання фінансової звітності в умовах ТОВ НВК «Гідростиль». ЛИСТ 4. Інформаційне забезпечення фінансової звітності малого підприємства. ЛИСТ. 5. Методичні підходи до формування фінансовій звітності ТОВ НВК «Гідростиль». ЛИСТ. 6. Аудит показників фінансової звітності та напрями удосконалення обліково-інформаційної системи малого підприємства

6. Календарний план-графік

№ пор.	Завдання	Термін виконання	Відмітка про виконання
1	Написання першого розділу кваліфікаційної роботи та надання його керівнику	22.05.2023 – 28.05.2023	
2	Написання та оформлення матеріалів другого розділу кваліфікаційної роботи і надання його керівнику	29.05.2023 – 04.06.2023	
3	1. Узгодження кваліфікаційної роботи з науковим керівником. 2. Проходження нормоконтролю та перевірку на академічну доброчесність. 3. Отримання рецензії та відгуку на кваліфікаційну роботу. 4. Підготовка виступу.	05.06.2023 – 08.06.2023	
4	1. Переплетення кваліфікаційної роботи, підготовка презентації та доповіді 2. Подання випускної роботи та супровідних документів секретарю ЕК	09.06.2023 – 11.06.2023 12.06.2023	

7. Консультанти з окремих розділів

РОЗДІЛ	КОНСУЛЬТАНТ (посада, прізвище, ім'я, по батькові)	ПІДПИС, ДАТА	
		ЗАВДАННЯ ВИДАВ	ЗАВДАННЯ ПРИЙНЯВ
РОЗДІЛ 1	д. е. н., проф. Ніна ОВСЮК		
РОЗДІЛ 2	д. е. н. проф. Ніна ОВСЮК		

8. Дата видачі завдання: «19» травня 2023 р.

Керівник кваліфікаційної роботи _____ Ніна ОВСЮК
(підпис керівника)

Завдання прийняв до виконання _____ Вікторія ВАСИЛЬЧУК
(підпис здобувача)

РЕФЕРАТ

Пояснювальна записка до кваліфікаційної роботи «Методика формування фінансової звітності малого підприємства, її аудит»: 74 с., 10 рис., 14 табл., 58 літературних джерела.

Мета кваліфікаційної роботи: теоретичне узагальнення засад формування фінансової звітності, аудиту її показників та удосконалення обліково-інформаційної системи малого підприємства.

Об'єктом дослідження є процес, який пов'язаний з методичними підходами до складання фінансової звітності малого підприємства, та аудиту її показників в умовах ТОВ «НВК «Гідростиль».

Предметом дослідження виступає сукупність організаційних та методичних основ щодо формування фінансової звітності малого підприємства, її аудиту.

Методи дослідження: асоціацій і аналогій, логічний аналіз, деталізації, порівняльний аналіз, системного вивчення господарських процесів, схематичні та графічні методи.

Результати кваліфікаційної роботи рекомендується використовувати для підвищення ефективності формування фінансової звітності малого підприємства, та аудиту її показників. Сформульовані пропозиції є корисними для застосування малими підприємствами, в тому числі ТОВ «НВК «Гідростиль».

**ФІНАНСОВА ЗВІТНІСТЬ, МАЛЕ ПІДПРИЄМСТВО,
БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК, МЕТОДИКА, АУДИТ.**

ПЕРЕЛІК УМОВНИХ СКОРОЧЕНЬ

ДПС – Державна податкова служба

ЄСВ – єдиний соціальний внесок

МП – мале підприємство

МСФЗ – міжнародні стандарти фінансової звітності

НП(С)БО – Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку

ПДВ – податок на додану вартість

ПКУ – Податковий Кодекс України

СПМ – суб'єкти підприємницької діяльності

ТОВ – товариство з обмеженою відповідальністю

ТОВ «НВК «ГІДРОСТИЛЬ» – Товариство з обмеженою відповідальністю науково-виробнича компанія «Гідростиль».

ФОП – фізична особа-підприємець

ЗМІСТ

ВСТУП.....	7
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИКО-ПРИКЛАДНІ ЗАСАДИ ФОРМУВАННЯ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ МАЛОГО ПІДПРИЄМСТВА, ЇЇ АУДИТ	10
1.1. Економічна сутність фінансової звітності малого підприємства, її показники як об'єкт аудиту	10
1.2. Нормативно-правове регулювання фінансової звітності малого підприємства і аудиту і її показників	19
1.3. Організація та задачі складання фінансової звітності в умовах ТОВ НВК «Гідростиль»	26
Висновки до розділу 1	35
РОЗДІЛ 2. МЕТОДИКА СКЛАДАННЯ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ В УМОВАХ ТОВ НВК «Гідростиль»	37
2.1. Інформаційне забезпечення фінансової звітності малого підприємства.....	37
2.2. Методичні підходи до формування фінансової звітності ТОВ НВК «Гідростиль»	42
2.3. Аудит показників фінансової звітності та напрями удосконалення обліково-інформаційної системи малого підприємства	46
Висновки до розділу 2	62
ВИСНОВКИ	63
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	67
ДОДАТКИ.....	75

ВСТУП

Актуальність теми. Кожен суб'єкт малого підприємництва прагне отримати максимальний прибуток у своїй сфері діяльності за мінімальних витрат. Успіх в організації виробничого процесу та ухваленні правильних управлінських рішень залежить від того, наскільки правильно й ефективно сформовано фінансову звітність. Тому кожен підприємець повинен уміти використовувати дані фінансової звітності для ретельного вивчення та оцінки фінансового становища суб'єкта господарювання та приймати обґрунтовані, правильні рішення. Фінансова звітність дає можливість оцінити фінансову стійкість та рентабельність підприємства. За допомогою балансу можна провести аналіз таких фінансових показників: ліквідність, рентабельність, фінансову стійкість. Однією з найважливіших аудиторських процедур є оцінка фінансової звітності суб'єкта господарювання. Цей процес допомагає зрозуміти фінансове здоров'я підприємства, його рентабельність, платоспроможність та стабільність. Він також допомагає виявити тенденції в розвитку доходів та витрат, а також ідентифікувати фактори, що впливають на рентабельність. Перевірка аудитором фінансової звітності є особливо відповідальним завданням, оскільки аудиторська перевірка фінансової звітності сприяє підтвердженню достовірності та надійності фінансової інформації, яку надає підприємство, виявляє можливі помилки, недоліки звіту, аналізують систему внутрішнього контролю, її сильні та слабкі сторони та надають рекомендації щодо поліпшення ситуації.

Останніми роками дослідженням цієї теми займалися такі науковці, як Крупка Я.Д., Задорожний З. В., Герасим П. М., Журавель Г. П., Яцишин Н. З, Семенишина Ю. О., Овсяк Н. В., Бондаренко О. М. Дорош Н. І., М. П. Верхоглядова, Л.П. Кулаковська, С.М. Максutow, В.П. Пархоменко, С.О. Шайко.

Метою роботи є дослідження методики формування фінансової звітності малого підприємства та її аудиту. Відповідно до даної мети поставлено такі **завдання:**

– визначити економічну сутність фінансової звітності малого підприємства, її показників як об'єкт аудиту;

– розглянути нормативно-правове регулювання фінансової звітності малого підприємства і аудит її показників;

– проаналізувати організацію та задачі складання фінансової звітності в умовах ТОВ НВК «Гідростиль»;

– дослідити інформаційне забезпечення фінансової звітності малого підприємства;

– визначити методичні підходи до формування фінансової звітності ТОВ «НВК «Гідростиль»;

– дослідити аудит показників фінансової звітності та напрями удосконалення обліково-інформаційної системи малого підприємства.

Об’єктом дослідження є процес, який пов’язаний з організацією та методикою аудиту фінансової звітності малого підприємства і її аудиту в умовах ТОВ НВК «Гідростиль».

Предметом дослідження дипломної роботи є комплекс теоретичних, практичних, методичних і організаційних аспектів методики формування фінансової звітності малих підприємств та її аудиту.

Методи дослідження. Методологічною основою дослідження є обґрунтування необхідності вдосконалення методики формування та аудиту фінансової звітності малого бізнесу і вирішення пов’язаних із цим процесом проблем.

Для узагальнення й оцінки сучасного стану організації та аудиту фінансової звітності суб’єктів малого підприємництва використано такі методи:

- 1) асоціацій і аналогій;
- 2) логічного аналізу;
- 3) деталізації;
- 4) порівняльного аналізу;
- 5) системного вивчення господарських процесів;
- 6) схематичні та графічні методи.

Інформаційною базою дослідження є законодавчо-нормативні акти, наукові періодичні видання, монографії, матеріали науково-практичних конференцій, статті, Інтернет-ресурси, Національні положення (стандарти)

бухгалтерського обліку, міжнародні стандарти бухгалтерського обліку і фінансової звітності, дані обліково-інформаційної системи ТОВ НВК «Гідростиль»: фінансова звітність, первинні документи, облікові реєстри, практичне значення одержаних результатів.

Кваліфікаційна робота складається із вступу, двох розділів, висновків, списку використаних джерел та додатків. Основний зміст кваліфікаційної роботи розміщено на 74 сторінках друкованого тексту, у тому числі 14 таблиць, 10 рисунків та 18 додатків на 56 сторінках. Список використаних літературних джерел налічує 58 найменування подане на 8 сторінках.

РОЗДІЛ 1

ТЕОРЕТИКО-ПРИКЛАДНІ ЗАСАДИ ФОРМУВАННЯ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ МАЛОГО ПІДПРИЄМСТВА, ЇЇ АУДИТ

1.1. Економічна сутність фінансової звітності малого підприємства, її показники як об'єкт аудиту

Бухгалтерський облік є обов'язковим та надзвичайно важливим для всіх підприємств, адже на його основі базується фінансова звітність. Бухгалтерський облік - це процес ідентифікації, реєстрації, накопичення, узагальнення, зберігання та передачі інформації про зовнішню та внутрішню діяльність суб'єкта господарювання користувачам для прийняття рішень. Підприємства зобов'язані вести облік відповідно до національних стандартів бухгалтерського обліку та подавати фінансову звітність в установлені строки. Дотримання цих вимог є обов'язковим для всіх суб'єктів господарювання.

Будь-якому керівнику потрібні навички, які необхідні для управління підприємством, тому правильне використання власних ресурсів потрібне для отримання максимального прибутку.

Суб'єкти малого підприємництва - це підприємства, які відповідають критеріям, встановленим для визначення малого бізнесу. Підприємства, які характеризуються невеликими розмірами, обмеженими ресурсами та обсягами діяльності (табл.1.1).

Малі підприємства забезпечують розвиток економічної системи країни та наближають її до споживачів. ці підприємства виконують найважливішу роль у державі – надають громадянам країни робочі місця, створюють дійсні джерела їх доходів, забезпечують виробництво товарів виконання робіт та надання послуг.

Аналізуючи міжнародний досвід, варто зазначити, що основною рушійною силою економіки є малі підприємства, бо вони сприяють розвитку ринкових відносин і швидко реагують на зміни ринку. Розвиток малого бізнесу в Україні

розпочався зі здобуттям незалежності, але й досі існують труднощі в його функціонуванні та розвитку [1].

Таблиця .1.1

Класифікація підприємств малого бізнесу

За Законом «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні»	
Мікропідприємства	Мікропідприємствами є підприємства, показники яких на дату складання річної фінансової звітності за рік, що передує звітному, відповідають щонайменше двом з таких критеріїв: - балансова вартість активів – до 350 тисяч євро; - чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) – до 700 тисяч євро; - середня кількість працівників – до 10 осіб
Малі підприємства	Малими є підприємства, які не відповідають критеріям для мікропідприємств та показники яких на дату складання річної фінансової звітності за рік, що передує звітному, відповідають щонайменше двом з таких критеріїв: - балансова вартість активів – до 4 мільйонів євро; - чистий дохід від реалізації продукції(товарів, робіт, послуг) – до 8 мільйонів євро; - середня кількість працівників – до 50 осіб

Джерело: [41]

Фінансова звітність малого підприємства – особлива система узагальнених показників, що характеризують результати господарсько-фінансової діяльності підприємства за попередній період (місяць, квартал, рік).

Провідні методологічні засади складання фінансової звітності регулюються Законом України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» від 16 липня 1999 р. № 996-XIV, а також затвердженими Національними положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку, відповідно до яких фінансова звітність – це звітність, яка надає інформацію про фінансовий стан і результати діяльності підприємства за звітний період [41]. НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» визначає бухгалтерську звітність як звітність, котра складена на основі даних бухгалтерського обліку для задоволення потреб певних користувачів [46]. Норми НП(С)БО 25 "Спрощена фінансова звітність" застосовуються суб'єктами малого підприємництва [47].

Відомий науковець П. Я. Хомин має свою думку щодо фінансової звітності, він вважає, що «звітність є самостійною системою подання даних, необхідних для інформаційного забезпечення менеджменту, і в жодному разі не

може вважатись складовим фрагментом (прийомом) бухгалтерського обліку» [13]. Розглянемо поняття фінансової звітності детальніше, проаналізувавши його трактування науковцями. Порядок розкриття поняття фінансової звітності у працях українських вчених-економістів наведено у табл. 1.2.

Таблиця 1.2

Визначення терміну «фінансова звітність» у наукових працях вчених економістів

Автор	Трактування терміну
Кужельний М. В.	Звітність - це затверджена в установленому законодавством порядку сукупність форм звітності, яка об'єднує загальну сукупність систематизованих показників, які в подальшому характеризують фінансово-господарську діяльність підприємств за відповідний період [2].
Ткаченко Н. М.	Фінансова звітність на думку Ткаченко Н. це загальна кількість усіх форм звітності, що складаються на основі даних бухгалтерського обліку кінцевий результат є отримання користувачем узагальненої інформації про фінансовий стан і діяльність підприємства, задля прийняття користувачами ефективних управлінських рішень [26].
Матківська Н.І	На думку автора, фінансова звітність – це сукупність форм звітності, складених на основі даних бухгалтерського обліку, яка має на меті надати користувачам інформацію про фінансовий стан, а також про діяльність підприємства та які зміни відбулись у фінансово-господарській діяльності протягом звітного періоду, щоб ці користувачі могли приймати певні управлінські рішення [30].

Джерело: власна розробка

Користувачами фінансової звітності малого підприємства можуть бути різні сторони, які зацікавлені в отриманні інформації про фінансовий стан та результати діяльності підприємства. Основні користувачі фінансової звітності наведені на рис. 1.1.

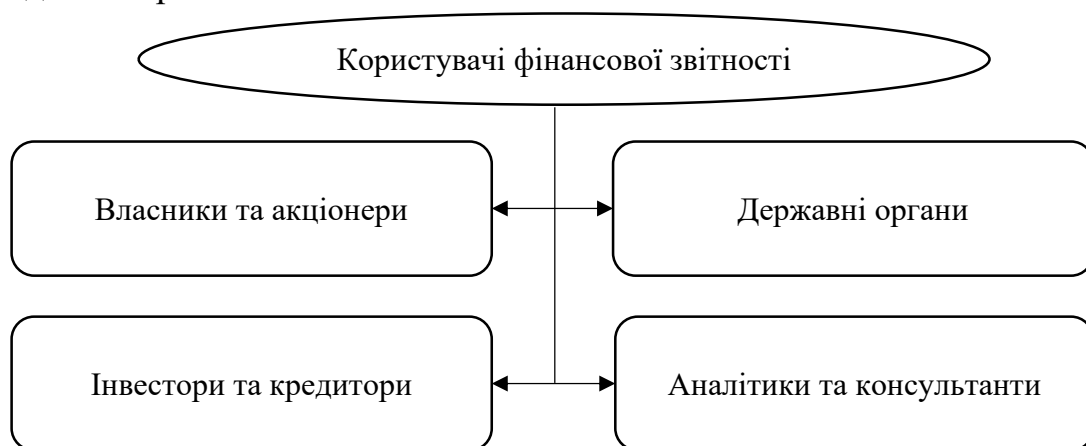


Рис. 1.1. Групи користувачів бухгалтерської звітності

Джерело: власна розробка

Власники та акціонери мають інтерес до звітності, оскільки вона надає їм інформацію про прибутковість підприємства, стан його активів та зобов'язань, а також дохід, який вони можуть отримати від своєї участі у підприємстві.

Банки та інші кредитори використовують фінансову звітність для оцінки платоспроможності та здатності підприємства повернути позичені кошти та виплатити відсотки за них.

Потенційні інвестори аналізують фінансову звітність для визначення перспективності та рентабельності підприємства перед прийняттям рішення про інвестування своїх коштів [6].

Державні органи, тобто податкові органи та інші регуляторні установи можуть використовувати фінансову звітність для контролю дотримання податкового законодавства та визначення обсягу податкових зобов'язань підприємства.

Фінансові аналітики та консультанти використовують фінансову звітність для проведення детального аналізу фінансових показників підприємства та надання рекомендацій щодо управління та прийняття рішень.

Фінансова звітність має відповідати певним вимогам, які встановлені Національними положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку та регуляторними органами. Основні вимоги до фінансової звітності включають:

1. Достовірність: фінансова звітність повинна бути підготовлена відповідно до вимог НП(С)БО та міжнародних стандартів фінансової звітності. Вона повинна точно та об'єктивно відображати фінансове становище, фінансові результати та грошові потоки підприємства.

2. Повнота: фінансова звітність повинна містити всю суттєву інформацію, необхідну для прийняття обґрунтованих рішень користувачами. Вона повинна включати всі активи, зобов'язання, доходи та витрати підприємства.

3. Зрозумілість: фінансова звітність має бути представлена зрозумілою мовою та формою, щоб користувачі могли легко розуміти інформацію і зробити відповідні висновки.

Для того, щоб фінансова звітність була зрозумілою для користувачів, вона повинна містити наступні дані:

– назви і пояснення рахунків, тобто кожен рахунок або показник, що використовується в звітності, повинен мати зрозумілу назву, яка чітко вказує на його сутність. Крім того, можуть бути надані пояснення або описи, які допомагають розуміти, які елементи включаються в кожен рахунок;

– класифікація і групування даних. Дані в фінансовій звітності повинні бути організовані і груповані відповідно до певної системи або структури. Наприклад, активи можуть бути розподілені на поточні та необоротні, доходи можуть бути розподілені за джерелами тощо. Це допомагає зрозуміти, яка інформація включена в кожную категорію і як вона організована;

– числові значення та деталі. Фінансова звітність повинна містити конкретні числові значення для кожного показника. Ці значення повинні бути точними, а також можуть бути надані додаткові деталі, які пояснюють, як вони були обчислені або складені.

4. Своєчасність фінансової звітності полягає в тому, що вона повинна бути підготовлена та представлена у встановлені терміни, щоб забезпечити своєчасну інформацію для користувачів.

5. Надійність фінансової звітності означає, що вона має відповідати вимогам достовірності та об'єктивності. Надійність вказує на те, наскільки вірогідним і точним є представлення фактів, поданих в фінансовій звітності. Вона є ключовою якістю фінансової звітності, оскільки вона впливає на довіру користувачів до наданої інформації.

Методологічні аспекти складання фінансової звітності малими підприємствами визначаються у НП(С)БО 25 «Спрощена фінансова звітність». Дане положення не застосовують суб'єкти підприємництва, котрі складають звітність за Міжнародними стандартами фінансової звітності.

Концепція спрощеної форми фінансової звітності полягає у скороченні її складу. Вона складається з двох форм, а саме з балансу та звіту про фінансові результати [47].

Основні переваги спрощеного порядку формування фінансової звітності для малих підприємств наведений на рис. 1.2.

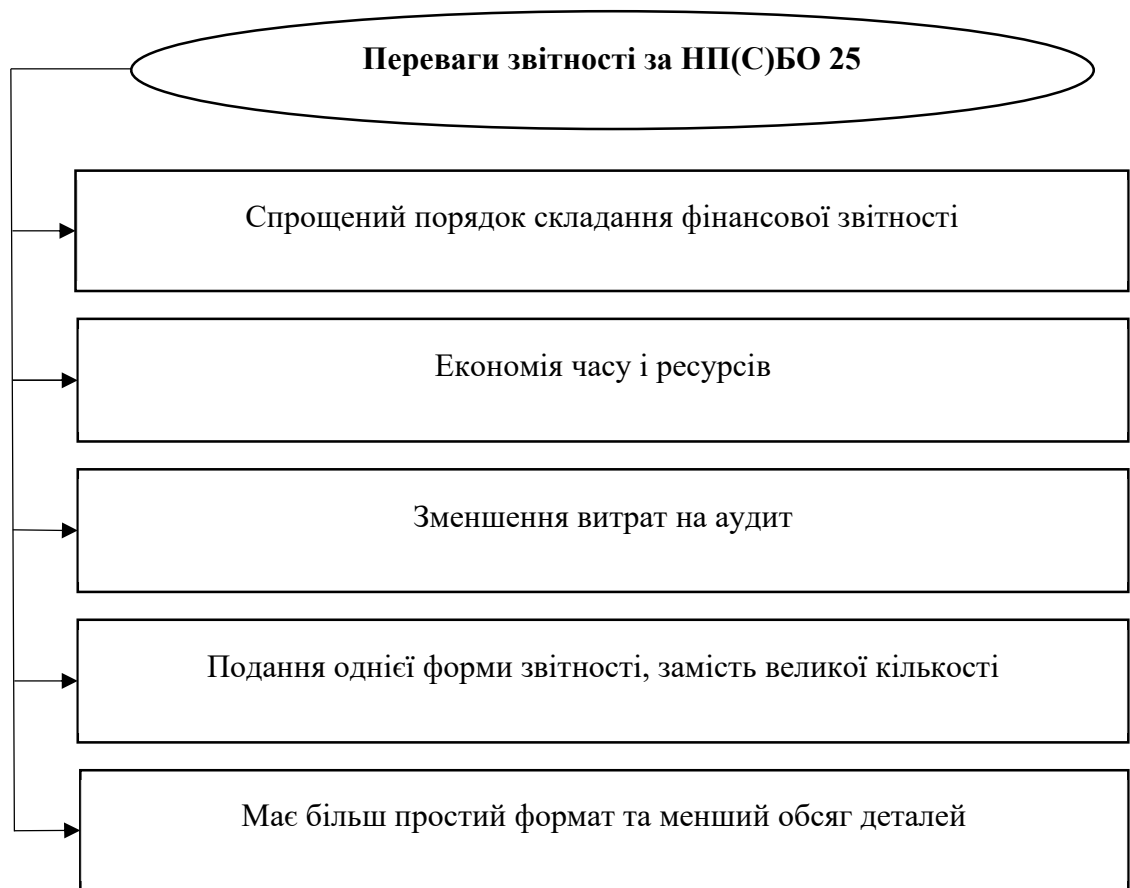


Рис. 1.2. Переваги спрощеної фінансової звітності

Джерело: власна розробка

Спрощений порядок дозволяє зменшити обсяг документації та вимог щодо складання фінансової звітності. Це полегшує процес ведення обліку та зменшує адміністративні витрати підприємства.

Економія часу і ресурсів, тобто звільнені від складання докладних фінансових звітів, суб'єкти малого бізнесу можуть зосередитись на інших аспектах своєї діяльності, таких як розвиток бізнесу і залучення клієнтів.

Зменшення витрат на аудит, адже спрощений порядок формування фінансової звітності звільняє малі підприємства від обов'язкового проведення аудиту фінансової звітності. Це дозволяє знизити витрати на аудит та інші професійні послуги.

Подання однієї форми звітності (малі підприємства форма – №1-м – баланс, форма №2-м – звіт про фінансові результати; мікропідприємства – №1-мс – баланс, форма №2-мс – звіт про фінансові результати;), замість великої кількості (форма №1 – баланс, форма №2 – звіт про фінансові результати, форма

№ 3 – звіт про рух грошових коштів (за прямим методом), форма № 3-н – звіт про рух грошових коштів (за непрямим методом), форма № 4 – звіт про власний капітал).

Спрощена фінансова звітність має більш простий формат та менший обсяг деталей, що полегшує розуміння фінансової інформації користувачами, такими як власники підприємства, кредитори, інвестори та інші зацікавлені сторони

Спрощена фінансова звітність дозволяє малим підприємствам звітувати про свою діяльність швидше і ефективніше, зменшуючи навантаження.

Аудит фінансової звітності – це незалежна, об'єктивна та систематична перевірка фінансової звітності підприємства з метою висловлення професійної думки щодо її достовірності, правильності та відповідності згідно з діючими стандартами бухгалтерського обліку.

Перш за все, фінансова звітність підприємства повинна відповідати: Міжнародним стандартам фінансової звітності, Національним положенням (стандартам) фінансової звітності та іншим нормативним актам.

Під час перевірки аудитор збирає певну кількість необхідних доказів для правильного формування аудиторських висновків, які необхідні для обґрунтування власної думки. Аудитор зобов'язаний забезпечити високий рівень впевненості в тому, що звітність СПД немає суттєвих помилок чи неточностей.

Аудиторська перевірка зазвичай включає наступні етапи або послідовність дій:

- планування, тобто аудитор встановлює цілі і обсяг роботи, аналізує ризики та розробляє аудиторський план. Цей етап включає також визначення обсягу документації та ресурсів, необхідних для виконання аудиту;

- оцінка внутрішнього фінансового контролю, де аудитор оцінює системи контролю, які підприємство має встановлені для забезпечення достовірності та правильності фінансової звітності. Він перевіряє ефективність та дієвість контрольних процедур, що допомагають запобігати, виявляти та виправляти помилки;

- аудитор здійснює збір аудиторських доказів, які підтверджують достовірність фінансової звітності. Це можуть бути документи, опитування,

аналіз фінансових операцій. Аудитор проводить тестування та аналізує дані для встановлення обґрунтованості та правильності фінансової звітності;

- аудитор аналізує ризики, які можуть вплинути на достовірність фінансової звітності, і розробляє стратегію аудиту для зменшення цих ризиків.

Він оцінює помилки та виявлені недоліки;

- перевіряє на відповідність дані бухгалтерського обліку та фінансової звітності обліковій політиці та нормам чинного законодавства;

- попередньо оцінює повноту та достовірність балансу та інших форм фінансової звітності.

Основним аспектом аудиту фінансової звітності підприємства є поглиблений аналіз кожної частини балансу та її порівняння із записами в Головній книзі за аналізований період. У разі виявлення хоча б деяких розбіжностей у показниках або інших записах, аудитор може перевіряти облікові реєстри та первинні документи. У процесі перевірки даних первинних документів, облікових реєстрів, аудитор повинен переконатися у правильності і реальності наведених записів, та у обліку на підприємстві. У результаті аудитор формує свою професійну думку про справжній фінансовий стан підприємства та його відповідність показникам, наведеним у фінансовій звітності [55].

Для проведення аудиту аудитору потрібна повна та достовірна інформація, на основі якої можна зробити висновок, тому обов'язком замовника аудиторських послуг є надання відповідних фінансових звітів.

Виконуючи свої професійні обов'язки, аудитор, у свою чергу, повинен керуватися етичними принципами. Найважливіші етичні принципи аудитора, розроблені Міжнародною федерацією бухгалтерів (IFAC) та іншими відповідними організаціями, включають:

- Об'єктивність. Аудитор повинен залишатися об'єктивним і безстороннім, уникати будь-яких особистих, фінансових або інших інтересів, які можуть вплинути на його професійну думку та рішення.

- Компетентність та професійний розвиток. Аудитор повинен мати необхідні знання, навички та досвід, щоб виконувати свої обов'язки на

професійному рівні. Він також повинен постійно підтримувати свою компетентність через професійний розвиток та навчання.

– Конфіденційність. Аудитор повинен дотримуватися принципу конфіденційності та зберігати всю інформацію, отриману в процесі аудиту, як конфіденційну. Він не повинен розкривати цю інформацію без належного дозволу.

– Професійна поведінка. Аудитор повинен дотримуватися високих стандартів професійної поведінки, які включають повагу до інших фахівців, додержання внутрішніх та міжнародних правил.

Якщо аудитор буде дотримуватись даних принципів, то рівень довіри клієнта до його діяльності та наданих аудиторських висновків значно підвищиться.

Під час перевірки показників фінансової звітності аудиторам слід звернути увагу особливо на контроль позовної давності дебіторської заборгованості, що рахується на балансі підприємства реальною, а насправді вона вже підлягає списанню на збитки. У даному випадку аудитор повинен з'ясувати причини виникнення дебіторської заборгованості, винних осіб і місце її утворення. Також аудитор визначає несвоєчасно погашену кредиторську заборгованість [5].

Для того, щоб якісно провести аудит фінансової звітності малого підприємства необхідні дані, які мітяться у:

- головній книзі;
- балансі;
- звіті про фінансові результати;
- первинній документації;
- реєстрах бухгалтерського обліку [4].

Після перевірки аудитор на основі відомостей про стан фінансової звітності СПД складає аудиторський висновок – офіційний документ, що видається аудитором після завершення аудиту фінансової звітності підприємства. Висновок містить професійну думку аудитора щодо достовірності, повноти, правильності та відповідності та законності обліково-звітної інформації, фінансових звітів загалом [11].

1.2. Нормативно-правове регулювання фінансової звітності малого підприємства і аудиту і її показників

Складання фінансової звітності суб'єкта малого підприємництва базується певними концептуальними засадами.

Нормативно-правова база для формування показників фінансової звітності та її аудит проводиться на основі законів, міжнародних стандартах, Національних положеннях (стандартах).

Ведення бухгалтерського обліку та склад фінансової звітності регламентується Законом України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» та Національними положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку (табл.1.3).

Таблиця 1.3

Законодавчі та нормативно-правові акти, що регулюють порядок підготовки та подання фінансової звітності суб'єктами малого підприємництва

№	Нормативний документ	Зміст
1	2	3
1	Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні: Закон України, прийнятий Верховною Радою України від 16.07.1999 р. №996-XIV (Редакція від 10.08.2022р.)	Цей закон встановлює загальні правила бухгалтерського обліку і складання фінансової звітності в Україні. Він визначає обов'язковість ведення бухгалтерського обліку та вимоги до складання фінансових звітів.
2	Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність: Закон України від 21.12.2017 № 2258 VIII. (Редакція від 01.01.2023р.)	Закон встановлює норми та правила, що стосуються проведення аудиту фінансової звітності і регулюють діяльність аудиторів в Україні.
3	Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій. Наказ Міністерства фінансів України від 30.11.1999 №291 (Редакція від 29.07.2022р.)	Визначає правила і рекомендації щодо ведення бухгалтерського обліку за встановленими рахунками. Інструкція уточнює і пояснює порядок застосування рахунків, їх класифікацію та взаємозв'язок між рахунками.
4	Про затвердження Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»: Наказ Міністерства фінансів України 07 лютого 2013 року № 73 (Редакція від 17.02.2023р.)	НП(С)БО 1 містить основні вимоги до фінансової звітності. Визначає структуру і зміст фінансової звітності.

Закінчення табл. 1.3

1	2	3
5	Про затвердження Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 6 «Виправлення помилок і зміни у фінансових звітах»: Наказ Міністерства фінансів України від 28.05.1999 № 137 (Редакція від 10.08.2021р.)	Визначаються правила і порядок виправлення помилок, внесення та розкриття інших змін у фінансовій звітності.
6	Про затвердження Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 11 «Зобов'язання»: Наказ Мінфіну України від 31.01.2000р. №20 (Редакція від 03.11.2020р.)	Це положення визначає методологічні засади, принципи та правила формування в бухгалтерському обліку інформації про зобов'язання та її розкриття у фінансовій звітності.
7	Про затвердження Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 15 «Дохід»: Наказ Мінфіну України від 29.11.99 р. №290 (Редакція від 03.11.2020р.)	Цим положенням (стандартом) визначається зміст і форма доходу та відображення його в бухгалтерському обліку.
8	Про затвердження Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 16 «Витрати»: Наказ Мінфіну України від 31.12.99 р. №318 (Редакція від 03.11.2020р.)	Цим положенням (стандартом) визначається зміст і форма витрат та відображення його в бухгалтерському обліку.
9	Про затвердження Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 25 «Спрощена фінансова звітність» : Наказ Мінфіну України від 25.02.2000 р. №39 (Редакція від 17.02.2023р.)	Встановлює зміст і форму Фінансового звіту суб'єкта малого підприємництва в складі Балансу (форма №1) і Звіту про фінансові результати (форма №2) та порядок заповнення його статей.
10	Про затвердження Методичних рекомендацій щодо заповнення форм фінансової звітності: Наказ Міністерства фінансів України від 28.03.2013 р. № 433 (Редакція від 30.12.2013р.)	Розглядається питання розкриття інформації за статтями форм фінансової звітності.

Джерело: [16, 39, 40, 41, 42, 45, 47, 48]

Відповідно ст.42 Конституції України, кожен має право на підприємницьку діяльність, якщо вона не заборонена законом, це означає, що будь-хто може стати суб'єктом малого підприємництва [21].

Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» визначає загальні принципи бухгалтерського обліку, вимоги до складання та представлення фінансової звітності підприємствами в Україні. Він також встановлює обов'язковість ведення бухгалтерського обліку та складання фінансової звітності для різних суб'єктів господарювання.

Закон містить визначення основних понять і термінів, принципи та норми бухгалтерського обліку, правила формування і складання фінансової звітності, вимоги до аудиту фінансової звітності та відповідальність за порушення законодавства про бухгалтерський облік та фінансову звітність [41].

Головним нормативним актом, що регулює складання фінансової звітності суб'єкта малого підприємства, являється Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 25 «Спрощена фінансова звітність» [47].

Складові цього НП(С)БО застосовуються для складання спрощеної фінансової звітності суб'єктів малого підприємництва (рис. 1.3). До таких відносять суб'єкти, які знаходяться на спрощеній системі оподаткування, або підприємства, котрі відповідають критеріям мікропідприємства.

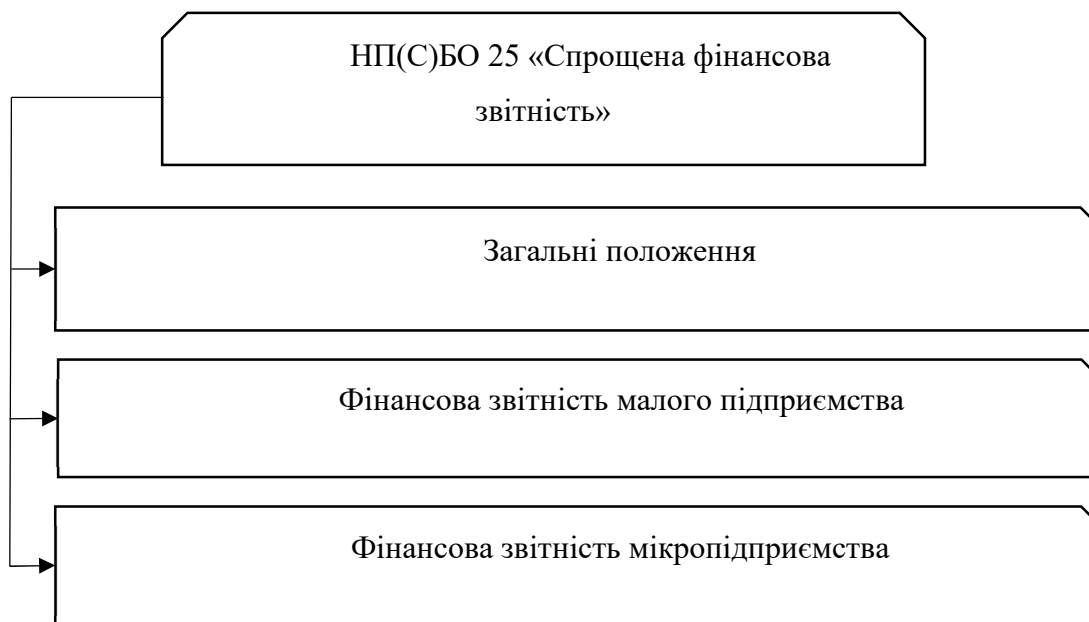


Рис. 1.3. Структура НП(С)БО 25

Джерело: [46]

Підприємства, котрі використовують спрощену систему оподаткування поділяються на групи платників єдиного податку, їх є три.

Перша група – ФОП, котрі займаються роздрібним продажем товарів, обсяг доходів не може перевищувати 167 розмірів мінімальної заробітної плати, не використовують працю найманих працівників.

2. Друга група – ФОП, котрі надають побутові послуги, також сюди входить ресторанне господарство. Обсяг доходів не може перевищувати 834 розміри мінімальної заробітної плати, можуть використовувати або не використовувати працю найманих робітників, але не більше 10 осіб.

3. Третя група – ФОП або юридичні особи, не використовують працю найманих осіб немає обмежень щодо кількості людей, які з ними працюють, обсяг доходу не перевищує 1167 розмірів мінімальної заробітної плати

4. Четверта група – сюди відносяться сільськогосподарські товаровиробники [40].

Відповідно до Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» [46]:

– інформація має бути суттєвою для розуміння фінансового стану, результатів операцій та господарської діяльності підприємства;

– інформація має бути об'єктивною;

– інформація має бути представлена у зрозумілій та доступній формі, щоб користувачі могли легко зрозуміти її зміст.

– фінансова звітність має бути сформована відповідно до принципів:

1) автономності – згідно з цим принципом, фінансова звітність підприємства повинна відображати його фінансову статистику та результати діяльності на об'єктивній основі. фінансова звітність має відображати справжній стан справ підприємства без прихованої інформації, а бухгалтер повинен вести облік та складати звітність без упереджень та впливу особистих інтересів чи поглядів.

2) періодичності – передбачає розподіл фінансової діяльності підприємства на певні періоди часу для звітності і аналізу. Згідно з цим принципом, фінансова звітність складається за певний період часу, зазвичай річний, і доповідає про фінансові результати та стан справ підприємства за цей період. Принцип періодичності дозволяє порівнювати фінансові показники підприємства за різні періоди часу та проводити аналіз змін у фінансовому стані.

3) безперервності – передбачає, що фінансова звітність підприємства повинна бути складена з урахуванням припущення про безперервність його діяльності, тобто підприємство буде функціонувати в майбутньому без обмежень або припинення діяльності. Принцип безперервності допомагає підприємству встановити систему контролю та попередження фінансових ризиків та проблем.

4) історичної (фактичної) собівартості – згідно з цим принципом, активи та зобов'язання підприємства мають бути відображені в фінансовій звітності на основі їх фактичної вартості на момент їх придбання або виникнення. Наприклад, земельні ділянки, будівлі, обладнання та інші активи

відображаються в обліку на основі їх первісної вартості, яка включає витрати на придбання, транспортування, монтаж та інші пов'язані витрати.

5) повного розкриття інформації – передбачає, що фінансова звітність повинна містити всю необхідну інформацію для прийняття обґрунтованих рішень користувачами. Принцип повного розкриття інформації вимагає детального розкриття значущих фактів, подій та умов, які мають вплив на фінансову звітність підприємства.

6) послідовності – стосується установаження та застосування рахунків, методів оцінки та принципів звітності у фінансовій звітності підприємства. Передбачає використання встановлених стандартів бухгалтерського обліку та звітності при складанні фінансової звітності. Вимагає використання одних і тих самих методів оцінки активів, зобов'язань, доходів та витрат протягом тривалості їх життєвого циклу.

7) обачності – передбачає, що при оцінці активів, зобов'язань, доходів та витрат слід приділяти увагу можливному наявному ризику та невизначеності. Застосування принципу обачності вимагає від підприємства формування резервів або утримання певної частини активів або доходів на випадок майбутніх збитків або ризиків, які можуть виникнути.

8) використання єдиного грошового вимірника – передбачає, що всі економічні події та операції повинні бути вимірювані та відображатися в грошових одиницях – гривнях. Принцип єдиного грошового вимірника сприяє порівнянню різних елементів фінансової звітності, оскільки всі вони виражені в одиницях вимірювання.

Ст. 13 Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» говорить нам про те, що звітним періодом для складання фінансової звітності є календарний рік [41].

Строк подання фінансової звітності усім, крім органів Казначейства та ДПС мікропідприємствам та малим підприємствам не пізніше 28 лютого року, наступного за звітним роком, а не пізніше 1 червня року, що настає за звітним періодом, потрібно оприлюднювати річну фінансову звітність на своїй веб-сторінці або сайті.

Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 6 "Виправлення помилок і зміни у фінансових звітах" визначає порядок, правила і процедури щодо виправлення помилок у фінансових звітах, а також підготовку та розкриття інформації про інші зміни. У стандарті зазначено, що виправлення помилок, допущених при складанні фінансової звітності за попередні періоди, здійснюється шляхом коригування сальдо нерозподіленого прибутку на початок звітного року, якщо помилка впливає на суму нерозподіленого прибутку, і що виправлення помилок у попередніх періодах вимагає перерахунку порівняльної інформації, пов'язаної з фінансовою звітністю [46].

Щодо Методичних рекомендацій щодо заповнення форм фінансової звітності надають детальні вказівки та пояснення щодо того, як правильно заповнити конкретні форми фінансової звітності відповідно до встановлених норм та правил бухгалтерського обліку. Такі методичні рекомендації містять інструкції щодо класифікації та розкриття фінансової інформації, правил розрахунку показників, порядку заповнення окремих рядків і колонок у формах фінансової звітності, включаючи баланс і звіт про фінансові результати. Ці методичні рекомендації є важливим документом для бухгалтерів та аудиторів, оскільки вони допомагають забезпечити правильне заповнення фінансової звітності на всіх підприємствах. Вони сприяють уніфікації і порівнянню фінансової інформації, а також допомагають виконувати вимоги законодавства та нормативно-правових актів у сфері бухгалтерського обліку [44].

Державне регулювання бухгалтерського обліку та фінансової звітності в Україні запроваджується з метою створення та встановлення єдиних правил ведення бухгалтерського обліку та складання фінансової звітності, які є обов'язковими для всіх суб'єктів господарювання, гарантують і захищають інтереси користувачів і сприяють удосконаленню бухгалтерського обліку та фінансової звітності. Методологічні питання у галузі бухгалтерського обліку та фінансової звітності в Україні здійснюють Міністерство фінансів України, Національний банк України, Державна казначейська служба України та інші органи виконавчої влади в межах повноважень, котрі передбачені законодавством [26].

Аудит фінансової звітності повинен проводитись за вимогами Національних стандартів аудиту з урахуванням Міжнародних норм та стандартів, а саме:

МСА 300 «Планування аудиту фінансової звітності» – встановлює вимоги та надає рекомендації щодо планування аудиту фінансової звітності підприємства. Основна мета Міжнародного стандарту аудиту 300 полягає у забезпеченні аудитором належного розуміння діяльності підприємства.

МСА 315 «Ідентифікація та оцінювання ризиків суттєвого викривлення через розуміння суб'єкта господарювання і його середовища» – стандарт встановлює вимоги до аудитора щодо розуміння суб'єкта господарювання та його бізнес-середовища, зокрема для ідентифікації та оцінювання ризиків суттєвого викривлення у фінансових звітах.

МСА 700 «Формулювання думки та складання звіту щодо фінансової звітності» – стандарт встановлює вимоги та надає рекомендації щодо формулювання думки аудитора та складання звіту про фінансову звітність після завершення аудиту.

МСА 705 «Модифікація думки у звіті незалежного аудитора» – стандарт встановлює вимоги та надає рекомендації щодо модифікації думки аудитора у зв'язку з фактами, виявленими під час аудиту, які мають суттєвий вплив на фінансову звітність.

Ці законодавчі акти вимагають, щоб планування та проведення незалежного аудиту було спрямоване на отримання гарантій щодо відсутності суттєвих викривлень у фінансовій звітності, а також достатньої кількості підтверджень про їх наявність або відсутність одночасно [41].

Держава як регулятор бухгалтерського обліку та фінансової звітності має направляти свою діяльність на підвищення інформативності фінансової звітності, запровадження науково обґрунтованих форм та методів обробки і розкриття інформації у фінансовій звітності та повністю задовольнити інформаційні потреби зовнішніх користувачів.

1.3. Організація та задачі складання фінансової звітності в умовах ТОВ НВК «Гідростиль».

Об'єктом дослідження в роботі є мікропідприємство, воно має організаційно-правову форму товариство з обмеженою відповідальністю.

Повна назва – Товариство з обмеженою відповідальністю «Науково виробнича компанія «Гідростиль» (ТОВ «НВК «Гідростиль») зареєстроване 14.04.2011 року та функціонує за юридичною адресою Україна, 03142, місто Київ, вулиця Академіка Кримського, будинок 4-А, форма власності – недержавна.

Керівником та засновником організації є громадянин України Півовар Олег Георгійович, його статутний внесок складає 975 640 грн (92.99 %). Статутний капітал ТОВ «НВК «Гідростиль» складає 1 049 200 грн. 73 560,00 грн (7,01%) належать Півовару Сергію Олеговичу.

Підприємство створене та здійснює свою діяльність відповідно до чинного законодавства України і Статуту підприємства (ДОДАТОК А).

ТОВ «НВК «Гідростиль» зареєстроване у Державній службі статистики України 15.04.2011 (код 21680000), а також узято на облік як платник податків і єдиного внеску у ДПІ у Святошинському районі (Святошинський район м. Києва) 15.04.2011 (код 43141267).

Інформація для зв'язку: Телефон: 0444557812.

ТОВ «НВК «Гідростиль» є мікропідприємством, оскільки середньооблікова чисельність працівників складає 5 осіб. Товариство складає фінансову звітність за НП(С)БО 25 «Спрощена фінансова звітність».

Головною метою діяльності підприємства є отримання прибутку засновником шляхом виробництва спортивних товарів та гідрокостюмів.

Процес формування річної фінансової звітності ТОВ «НВК «Гідростиль» передбачає закриття таких рахунків, за якими річний баланс не може містити залишків. Тобто операційні бухгалтерські рахунки є основою для визначення фінансових результатів діяльності за звітний рік та складання фінансової звітності ТОВ «НВК «Гідростиль».

Форма обліку – журнально-ордерна автоматизована.

Валютою подання фінансової звітності ТОВ «НВК «Гідростиль» є українська гривня, а суми виражаються в тисячах гривень.

Аналітичний облік руху ТМЦ по підрозділах організовується так:

- У бухгалтерії – у кількісно-сумарному вимірі;
- На складах – у кількісному вимірі;
- На дільницях – у кількісному вимірі.

Робочий План рахунків повністю відповідає плану, який регламентується Інструкцією № 291 «Про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій» [16].

ТОВ «НВК «Гідростиль» використовує облікові реєстри, які є основою бухгалтерського обліку на підприємстві та заповнює їх на підставі первинних документів.

ТОВ «НВК «Гідростиль» самостійно:

- визначає облікову політику;
- розробляє систему та форми внутрішньогосподарського обліку, звітності та контролю за господарськими операціями, визначає права працівників щодо підпису бухгалтерських документів;
- затверджує правила документообігу та технологію обробки облікової інформації [52].

Організація обліку на Товаристві з обмеженою відповідальністю «НВК «Гідростиль» здійснюється відповідно до наказу «Про облікову політику ТОВ «НВК «Гідростиль» (ДОДАТОК Б).

Основні елементи облікової політики стосовно основних об'єктів обліку наведено в табл. 1.4.

Таблиця 1.4

Елементи облікової політики ТОВ «НВК «Гідростиль» щодо об'єктів обліку

№	Назва методичного елемента	Вибір підприємства	Підстава
1	2	3	4
1	Тривалість операційного циклу	12 місяців	НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» [46]
2	Методи амортизації основних засобів і нематеріальних активів	Прямолінійний	ПКУ[39] НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»
3	Методи амортизації інших необоротних матеріальних активів	Метод 100%	ПКУ НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»
4	Строк корисного використання основних засобів та нематеріальних активів	Більше одного року	ПКУ НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»
5	Оцінка запасів при їх вибутті	Метод собівартості перших за часом надходження запасів (ФІФО)	НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»
6	Визначення величини резерву сумнівних боргів	Із застосуванням абсолютної суми сумнівної заборгованості на підставі аналізу платоспроможності окремих дебіторів	НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»

Джерело: власна розробка

Організаційна структура підприємства визначає спосіб організації та управління різними функціональними частинами підприємства. Вона відображає взаємозв'язки між різними підрозділами та посадовими особами підприємства і встановлює ланцюжок командування та рівні влади.

Організаційна структура ТОВ «НВК «Гідростиль» зображена на рис. 1.4.



Рис. 1.4. Організаційна структура ТОВ «НВК «Гідростиль»

Джерело: власна розробка

Основні принципи ТОВ «НВК «Гідростиль» – якісна продукція, першокласні фахівці, сервіс європейського рівня, індивідуальний підхід до кожного клієнта, надійність і гарантії. Це все є причиною його успіху і дають змогу з упевненістю дивитися в майбутнє.

ТОВ «НВК «Гідростиль» безпосередньо виробляє: спеціальне водолазне спорядження, гідрокостюми мокрого типу, рукавички водолаза, інвентар для спортивних ігор на відкритому повітрі, а також надає послуги з ремонту одягу та текстильних виробів (послуги з ремонту костюмів).

Види діяльності представлені у табл. 1.5.

Таблиця 1.5

Види діяльності ТОВ «НВК «Гідростиль»

Код	Діяльність
	Основна
32.30	Виробництво спортивних товарів.
	Інші види
46.18	Діяльність посередників, що спеціалізуються в торгівлі іншими товарами.
46.49	Оптова торгівля іншими товарами господарського призначення.
47.64	Роздрібна торгівля спортивним інвентарем у спеціалізованих магазинах.
77.21	Прокат товарів для спорту та відпочинку.
93.19	Інша діяльність у сфері спорту

Джерело: власна розробка

Фінансову звітність необхідно подавати усім юридичним особам, які створено відповідно до чинного законодавства України (це не залежить від організаційно-правової форми господарювання чи форми власності).

Фінансова звітність необхідна суб'єктам малого підприємництва для постійного аналізу фінансового стану. Навіть найменшим підприємствам надзвичайно важко знайти причини зниження прибутку в тому чи іншому звітному періоді без всебічного аналізу діяльності підприємства, котрий не можна проводити без дослідження динаміки показників звітності.

Оскільки ТОВ НВК «Гідростиль» мікропідприємство, воно має дещо іншу структуру фінансової звітності. Актив балансу - це один з двох основних розділів балансу підприємства, в якому відображаються всі матеріальні, фінансові та нематеріальні ресурси, що належать підприємству і можуть бути виміряні в грошовому виразі. Він допомагає визначити, які ресурси належать підприємству і яка їхня економічна вартість. Актив балансу є дуже важливим фінансовим інструментом для підприємства і зацікавлених сторін. Шляхом аналізу структури активів можна виявити, чи існують достатні ресурси для покриття зобов'язань і забезпечення фінансової стійкості. Структура активу балансу в табл. 1.6.

Таблиця 1.6

**Зміст та структура активу балансу суб'єктів малого підприємництва
відповідно до НП(С)БО 25**

Фінансова звітність малого підприємства	Фінансова звітність мікропідприємства
Необоротні активи	
Нематеріальні активи	Основні засоби
Основні засоби	
Незавершені капітальні інвестиції	
Довгострокові біологічні активи	
Довгострокові фінансові інвестиції	Інші необоротні активи
Інші необоротні активи	
Оборотні активи	
Запаси	Запаси
Поточні біологічні активи	
Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги	Поточна дебіторська заборгованість
Дебіторська заборгованість за розрахунками: з бюджетом	
у тому числі з податку на прибуток	
Інша поточна дебіторська заборгованість	
Гроші та їх еквіваленти	Гроші та їх еквіваленти
Поточні фінансові інвестиції	Інші оборотні активи
Витрати майбутніх періодів	
Інші оборотні активи	
Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	—

Джерело: власна розробка

Пасив балансу - це другий розділ балансу підприємства, в якому відображаються всі зобов'язання та власний капітал підприємства. Пасив вказує на джерела фінансування активів підприємства. Він так само важливим, як і актив балансу. Пасив балансу надає інформацію про джерела фінансування підприємства, такі як кредити, зобов'язання перед постачальниками та зобов'язання перед власниками. Це допомагає приймати рішення щодо вибору оптимального типу фінансування та розробки стратегії фінансового управління. Його аналіз дозволяє оцінити, наскільки підприємство стійке з фінансової точки зору і здатне погасити свої зобов'язання.

Структуру пасиву балансу зображено в табл. 1.7.

Таблиця 1.7

**Зміст та структура пасиву балансу суб'єктів малого підприємництва
відповідно до НП(С)БО 25**

Фінансова звітність малого підприємства	Фінансова звітність мікропідприємства
Власний капітал	
Зареєстрований (пайовий) капітал	Капітал
Додатковий капітал	
Резервний капітал	
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)
Неоплачений капітал	Неоплачений капітал
Довгострокові зобов'язання, цільове фінансування та забезпечення	
Поточні зобов'язання	
Короткострокові кредити банків	Короткострокові кредити банків
Поточна кредиторська заборгованість за: довгостроковими зобов'язаннями	Поточна кредиторська заборгованість за: довгостроковими зобов'язаннями
товари, роботи, послуги	товари, роботи, послуги
розрахунками з бюджетом	розрахунками з бюджетом
у тому числі з податку на прибуток	—
розрахунками зі страхування	розрахунками зі страхування
розрахунками з оплати праці	розрахунками з оплати праці
Доходи майбутніх періодів	—
Інші поточні зобов'язання	Інші поточні зобов'язання
Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	—

Джерело: власна розробка

Звіт про фінансові результати є одним з основних фінансових звітів підприємства. Його основна мета - відображення фінансових результатів діяльності підприємства протягом певного періоду.

Структура Звіту про фінансові результати представлена в табл. 1.8.

Таблиця 1.8

Зміст та структура Звіту про фінансові результати суб'єктів малого підприємництва відповідно до НП(С)БО 25

Фінансова звітність малого підприємства	Фінансова звітність мікропідприємства
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	
Інші операційні доходи	Інші доходи
Інші доходи	
Разом доходи	
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	
Інші операційні витрати	Інші витрати
Інші витрати	
Разом витрати	
Фінансовий результат до оподаткування	
Податок на прибуток	
—	Витрати (доходи), які зменшують (збільшують) фінансовий результат після оподаткування
Чистий прибуток (збиток)	

Джерело: власна розробка

Звіт про фінансові результати допомагає аналізувати фінансову продуктивність підприємства і зробити висновки про його прибутковість, ефективність управління витратами та доходами, а також оцінити фінансову стійкість підприємства.

Підготовка фінансової звітності є важливим процесом для будь-якого підприємства. Цей процес включає збір, обробку та подання інформації про фінансові результати, стан та грошові потоки підприємства за певний період часу. Вона сприяє забезпеченню внутрішньої та зовнішньої інформаційної потреби, фінансовій прозорості, плануванню та контролю, податковому обліку, регулюванню фінансового ринку та проведенню аудиту. Фінансова звітність є основою для розрахунку та сплати податків. Чітке та правильне відображення фінансових показників допомагає підприємствам ефективно планувати свої податкові зобов'язання. Також необхідно зазначити, що фінансова звітність виступає як основний джерело інформації для потенційних інвесторів та кредиторів.

Основні етапи підготовки фінансової звітності та послідовність цих робіт в ТОВ «НВК «Гідростиль» зображені на рис. 1.5.

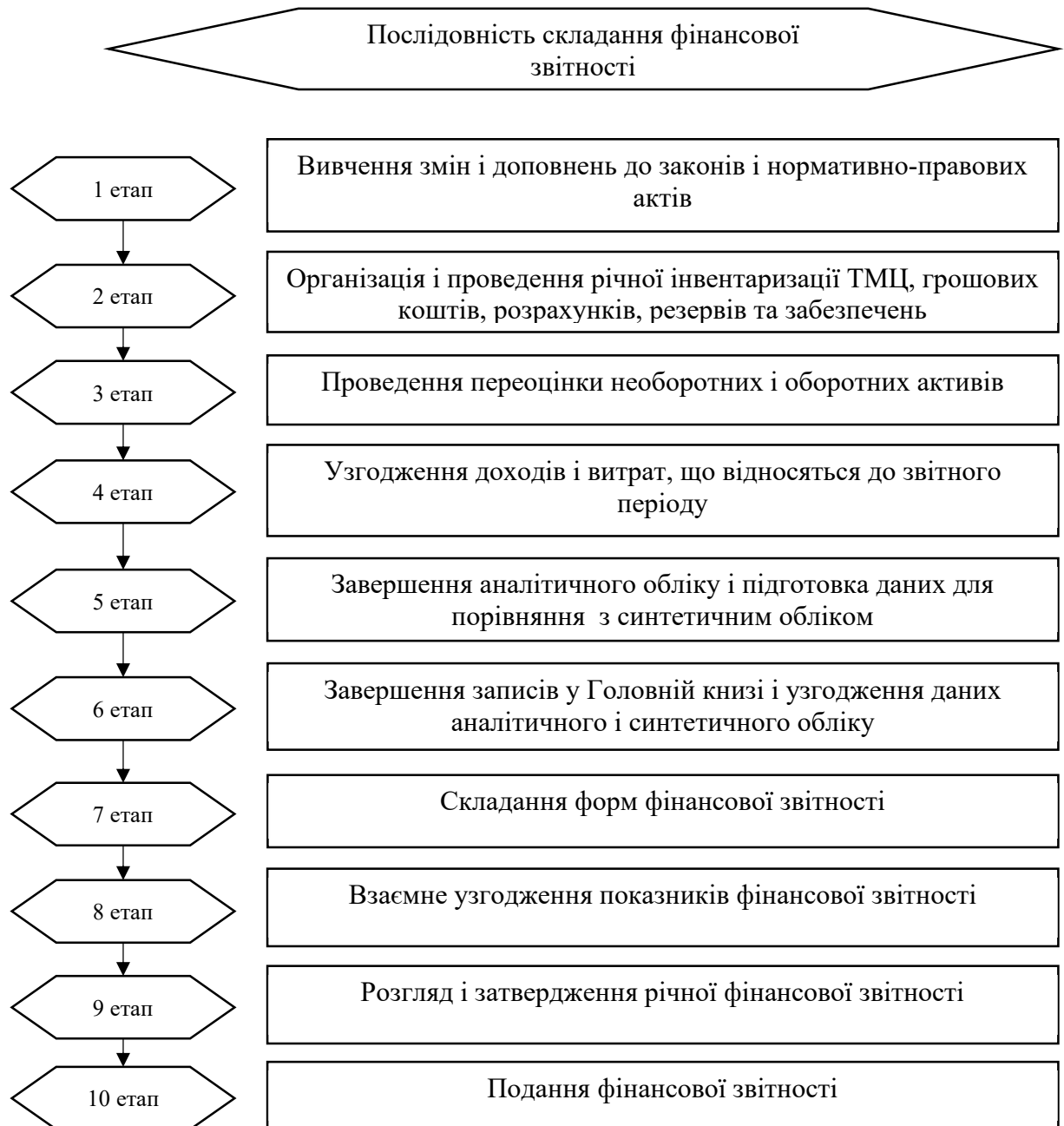


Рис. 1.5. Основні етапи підготовки фінансової звітності

Джерело: власна розробка

1. Бухгалтерія опрацьовує законодавчі акти, зміни і доповнення до нормативних актів, які мають відношення до складання та подання фінансової звітності.

2. Головний бухгалтер робить розпорядження по підприємству про інвентаризацію ТМЦ, грошових коштів і розрахунків, результатів інвентаризацій з відображенням на рахунках бухгалтерського обліку.

3. Здійснюється переоцінка активів (якщо є така необхідність). Якщо існує значна різниця між залишковою вартістю активу та його справедливою вартістю на дату балансу, суб'єкт господарювання переоцінює активи. Після переоцінки об'єкта основних засобів на цю ж дату переоцінюються інші об'єкти цієї ж групи.

4. Підприємство проводить узгодження доходів і витрат звітного періоду, тому що однією з умов забезпечення достовірності є дотримання принципу узгодження доходів і витрат, які відносяться до звітного періоду.

5. На підприємстві завершується облік рахунків аналітичного обліку, формується інформація на окремих субрахунках до синтетичних рахунків.

6. Завершується ведення записів у Головній книзі, проводиться звірка оборотної відомості за синтетичними рахунками з оборотними відомостями за аналітичними рахунками.

7. Встановлені форми фінансової звітності заповнюються підприємством.

8. На підприємстві проводиться звірка даних показників фінансової звітності між різними формами та в їх межах. Міністерством фінансів України розроблена методика узгодженості показників звітності.

9. Річний фінансовий звіт переглядається та затверджується, керуючись нормативними та установчими актами підприємства.

10. Фінансова звітність подається у відповідні органи [18].

Активи, зобов'язання та власний капітал підприємства відображаються в балансі ТОВ «НВК «Гідростиль». Основне правило Балансу «НВК «Гідростиль»: сума активів балансу підприємства повинна дорівнювати загальній сумі зобов'язань та власного капіталу підприємства. Баланс ТОВ «Гідростиль» містить такі розділи: актив і пасив.

Звіт про фінансові результати є другим з основних форм фінансової звітності ТОВ «НВК «Гідростиль», який підприємство формує за результатами власної фінансово-господарської діяльності.

MASTER:Бухгалтерія – це програмне забезпечення, розроблене для автоматизації бухгалтерського обліку на малих та середніх підприємствах. Вона допомагає правильно та грамотно вести облік на підприємстві.

Основні функціональні можливості програми MASTER:Бухгалтерія включають:

- Ведення обліку.
- Формування фінансової звітності.
- Розрахунок податків.
- Управління рахунками клієнтів та постачальників.
- Керування запасами та складським обліком.
- Інтеграція з іншими системами та програмами.

Також на підприємстві використовується програма М.Е.Дос. Програма М.Е.Дос є однією з популярних бухгалтерських програм в Україні. За допомогою програми можна генерувати та відправляти електронні звітності, податкові накладні в усі контролюючі органи України. Необхідно зазначити, що в програмі передбачені модулі для розрахунку зарплати, звітності великих підприємств з розгалуженою структурою підрозділів і роботи банків [57].

Висновки до розділу 1

1. Основною метою бухгалтерської (фінансової) звітності є надання внутрішнім і зовнішнім користувачам реальної та достовірної інформації про майновий і фінансовий стан суб'єкта господарювання, про фінансові результати та про ефективність роботи підприємства за звітний період.

Найважливішою з основних форм звітності на досліджуваному підприємстві є баланс, який містить інформацію про структуру активів, зобов'язань і власного капіталу. Дані в балансі наводяться на початок та кінець періоду, що дає змогу побачити зміни або відхилення за певний період у складі статей та проаналізувати фінансовий стан підприємства. Фінансова звітність є завершальним етапом бухгалтерського обліку, вона показує стан діяльності і залежить від рівня організаційних принципів ведення бухгалтерського обліку суб'єктів господарювання.

2. Чинне законодавство України передбачає, що фінансову звітність

підприємства складають з метою надання користувачам правдивої, справедливої та достовірної інформації про фінансовий стан суб'єкта господарювання, результати діяльності та рух грошових коштів організації.

Основні Закони та НП(С)БО, які регулюють фінансову звітність малого підприємства та аудит: Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні», Закон України «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність», Закон України «Про затвердження Методичних рекомендацій щодо заповнення форм фінансової звітності», НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності», НП(С)БО 6 «Виправлення помилок і зміни у фінансових звітах», НП(С)БО 25 «Спрощена фінансова звітність».

Фінансова звітність малого підприємства складається відповідно до НП(С)БО 25, тобто складається з:

- Балансу (Звіт про фінансовий стан);
- Звіту про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід) [47].

3. ТОВ «НВК «Гідростиль» є мікропідприємством, основний КВЕД 32.30 виробництво спортивних товарів, таких як: спеціальне водолазне спорядження, гідрокостюми мокрого типу, рукавички водолаза, інвентар для спортивних ігор, а також надає послуги з ремонту одягу та текстильних виробів (послуги з ремонту костюмів).

Форма обліку – журнально-ордерна автоматизована.

До основних програм, за допомогою, яких ведеться облік на ТОВ «НВК «Гідростиль»: MASTER:Бухгалтерія та М.Е.Дос. До основних задач складання фінансової звітності відносяться: відображення фінансового стану; визначення фінансових результатів; дотримання правових та регуляторних вимог; підтримка залучення фінансування.

РОЗДІЛ 2

МЕТОДИКА СКЛАДАННЯ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ В УМОВАХ ТОВ НВК «ГІДРОСТИЛЬ»

2.1. Інформаційне забезпечення фінансової звітності малого підприємства

Інформаційне забезпечення фінансової звітності малого підприємства включає в себе процес збору, обробки та аналізу фінансової інформації з метою підготовки достовірних та зрозумілих фінансових звітів. Це дозволяє керівництву, власникам, інвесторам та іншим зацікавленим сторонам робити обґрунтовані рішення щодо фінансового стану та результатів діяльності підприємства.

Фінансова звітність формується на основі різноманітних первинних документів, які фіксують фінансові транзакції та події, що відбуваються в підприємстві (рис. 2.6).

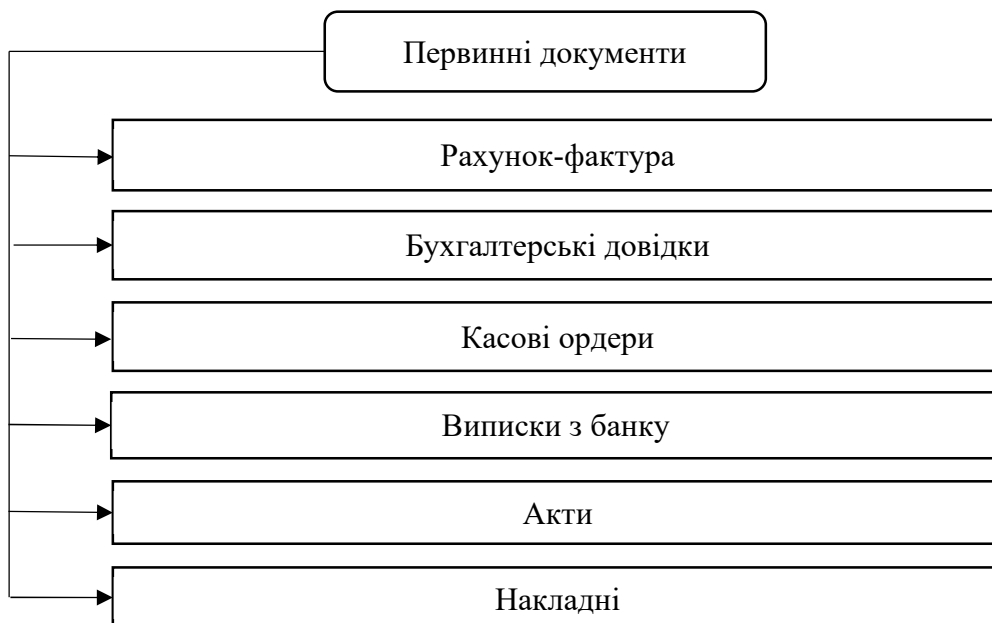


Рис. 2.6 Основні типи первинних документів

Джерело: власна розробка

1. Рахунки-фактури використовуються для реєстрації продажу товарів або послуг між продавцем і покупцем, включаючи інформацію про ціну, кількість,

дату та умови оплати. Рахунок-фактура є основою для подальшого обліку та формування фінансової звітності. Рахунок-фактура є важливим документом з точки зору оподаткування. Він дозволяє контролювати обіг товарів і послуг, визначати суму ПДВ і забезпечувати дотримання вимог податкового законодавства (ДОДАТОК В).

2. Бухгалтерська довідка є документом, що містить інформацію про фінансовий стан і фінансові результати підприємства. Цей документ складається бухгалтером на основі облікової і фінансової інформації підприємства і використовується для різних цілей, таких як подання звітності до податкових органів, банків, потенційних інвесторів або кредиторів.

Основна мета бухгалтерської довідки полягає в тому, щоб надати коректну і об'єктивну інформацію про фінансове становище підприємства, його активи, зобов'язання, доходи і витрати.

3. Касові ордери є документами, що використовуються для фіксації грошових операцій, здійснених на підприємстві. Вони використовуються для контролю та реєстрації грошових рухів, які відбуваються через касу підприємства. Касові ордери використовуються для реєстрації різних видів грошових операцій, таких як виплати заробітної плати, оплата постачальникам, отримання платежів від клієнтів, витрати на покупку матеріалів або інших потрібних товарів і послуг. Касові ордери є важливим елементом фінансового обліку та формування фінансової звітності підприємства.

– Прибуткові касові ордери дозволяють фіксувати прибуток або надходження коштів на підприємство та забезпечувати їх правильний облік. Ці ордери використовуються для реєстрації отримання грошових сум від клієнтів, покупців або інших джерел, що приносять дохід підприємству (ДОДАТОК Г).

– Видатковий касовий ордер є документом, який використовується для фіксації грошових операцій, пов'язаних з виплатами або витратами підприємства. Цей ордер видається при видачі грошових сум з каси підприємства (ДОДАТОК Д).

4. Банківська виписка є документом, який надається банком клієнту для підтвердження фінансових транзакцій, які відбуваються на банківському

рахунку клієнта. Цей документ містить інформацію про всі операції, пов'язані з рухом коштів на рахунку, такі як внесення, зняття коштів, отримання платежів, проведення переказів і комісійних операцій (ДОДАТОК Е).

5. Акт виконаних робіт є документом, що підтверджує факт виконання певних робіт або надання послуг за договором між виконавцем і замовником. Цей акт має значення як для самого виконавця, так і для замовника, він може бути використаний як документ для складання фінансової звітності та обліку витрат, а також для подання до контролюючих органів чи страхових компаній, якщо це необхідно.

Акт наданих послуг є документом, що підтверджує факт надання певних послуг замовнику. Цей акт є важливим для виконавця послуг і замовника, оскільки він фіксує обсяг та якість наданих послуг і може слугувати основою для подальшої оплати чи контролю.

6. Накладні використовуються для контролю над рухом товарів, підтвердження доставки, встановлення обов'язкових записів у бухгалтерському обліку та обліку запасів. Вони також можуть служити джерелом інформації для складання фінансової звітності. Вони бувають такі:

– Видаткова накладна – це первинний документ, виданий постачальником, який підтверджує поставку товару покупцеві. Є документом, що використовується для фіксації отримання товарів або послуг замовником. Цей документ дозволяє відстежувати та контролювати витрати підприємства та забезпечує правильний облік видатків, є важливим документом для внутрішнього та зовнішнього контролю над витратами підприємства. Вона слугує основою для внесення записів у бухгалтерський облік та формування фінансової звітності (ДОДАТОК Ж).

– Податкова накладна – це документ, який використовується платниками ПДВ для обліку податкових зобов'язань та податкового кредиту, що виникають з цього податку. Податкова накладна є важливим документом для оподаткування. вона дозволяє підприємствам скласти податкову звітність.

– Товарно-транспортна накладна (ТТН) є документом, що використовується для фіксації та контролю перевезення товарів з одного місця

до іншого. Цей документ містить інформацію про відправника, отримувача, вид транспорту, опис товарів та умови доставки. Вона дозволяє відстежувати доставку товарів, підтверджувати отримання, вирішувати спори та забезпечувати безпеку товарів під час перевезення.

На основі первинних документів складаються облікові реєстри. Облікові реєстри – це спеціальні журнали в яких ведеться облік бухгалтерської інформації підприємства. Облікові реєстри є основним інструментом бухгалтерського обліку та дозволяють систематизувати, відобразити та зберігати фінансову інформацію, дозволяють відстежувати всі грошові та не грошові операції, що відбуваються в підприємстві, надають можливість аналізувати фінансові показники підприємства, виявляти тенденції, оцінювати фінансові результати та ефективність діяльності.

Головна книга є одним з основних облікових реєстрів в бухгалтерському обліку підприємства. Вона використовується для ведення обліку всіх рахунків, які відображають фінансові операції підприємства, для узагальнення даних з журналу, перевірки записів, за окремими рахунками та підготовки фінансової звітності. Суми оборотів за кредитом рахунків заносяться до Головної книги з журналів [44].

Основна функція головної книги полягає у реєстрації дебетових та кредитових оборотів на рахунках підприємства. Кожен рахунок має свій запис в головній книзі, де вказуються суми та напрямки оборотів, дати проведення операцій, опис операцій. Таким чином, головна книга дозволяє відслідковувати рух коштів та майна підприємства на рахунках протягом певного періоду.

Формування податкової звітності для малого підприємства зазвичай відбувається відповідно до вимог податкового законодавства [40].

ТОВ НВК «Гідростиль» знаходиться на загальній системі оподаткування. Вчасно та правильно нараховує та сплачує податок на прибуток, податок на доходи фізичних осіб, податок на додану вартість, військовий збір, єдиний соціальний внесок.

До податкової звітності ТОВ НВК «Гідростиль» входять:

– Податкова декларація з податку на прибуток є офіційним документом, який подається платником податків з метою звітування про свій прибуток та визначення розміру податку, який підлягає сплаті. В декларації вказується інформація про доходи, витрати, податкові знижки та інші фактори, які впливають на обчислення податку на прибуток (ДОДАТОК И).

Податкова декларація з податку на прибуток заповнюється та подається відповідно до Наказу Міністерства фінансів України № 897 від 20.10.2015 «Про затвердження форми Податкової декларації з податку на прибуток» та ПКУ. Податкова декларація може подаватися за квартал, півріччя, три квартали та рік. ТОВ НВК «Гідростиль» подають декларацію за річний податковий період, тобто протягом 60 календарних днів, після періоду, що завершився [39].

– Податкова декларація з податку на додану вартість є документом, який подається платником податку з метою звітування про свої операції, пов'язані з операціями з ПДВ, та розрахунку суми ПДВ, який підлягає сплаті або поверненню. В декларації вказується інформація про продажі, закупівлі, розрахунки з ПДВ та інші фактори, які впливають на обчислення податку на додану вартість (ДОДАТОК К).

Податкова декларація з ПДВ заповнюється та подається відповідно до Наказу Міністерства фінансів України №21 від 28.01.2016 «Про затвердження форм та Порядку заповнення і подання податкової звітності з податку на додану вартість» та ПКУ. Згідно ПКУ декларацію потрібно подавати кожного місяця протягом 20 календарних днів, що настають за останнім днем звітного періоду. Декларацію з ПДВ можна подати в електронній формі через електронний кабінет платника податків на офіційному веб-порталі Державної податкової служби України, особисто чи уповноваженою на це особою в податкову, або поштою. З податковою звітністю також подаються додатки [39].

– Податковий розрахунок сум доходу, нарахованого (сплаченого) на користь платників податків - фізичних осіб, і сум утриманого з них податку, а також сум нарахованого єдиного внеску відображає оподаткування доходів фізичних осіб згідно з податковим законодавством країни. Подається щоквартально та розподіляється по місяцям квартала, що звітується. Необхідно

подати до відповідних органів протягом 40 днів, які настають за останнім календарним днем звітного кварталу. За рік окремий розрахунком не подається. (ДОДАТОК Л).

2.2. Методичні підходи до формування фінансової звітності ТОВ НВК «Гідростиль»

Весь бухгалтерський цикл від здійснення операцій до формування фінансової звітності поділяється на етапи:

- 1) відображення усіх операцій у первинних документах;
- 2) аналізуючи операції, заповнюються облікові реєстри;
- 3) дані переносяться у Головну книгу;
- 4) закриваються рахунки доходів та витрат;
- 5) складається оборотно-сальдовий баланс;
- 6) складається фінансова звітність (Баланс, Звіт про фінансові результати)

[27].

Оскільки ТОВ НВК «Гідростиль» обрало загальну систему оподаткування, повинно дотримуватися вимог Методичних рекомендацій із застосування реєстрів бухгалтерського обліку малими підприємствами (Наказ Мінфіну від 15.06.2011 р. №720 [44]). Тому організація бухгалтерського обліку та формування фінансової звітності має деякі особливості, які не властиві середнім або великим підприємствам.

1. На великих підприємствах відділ бухгалтерії складається із значної кількості працівників, на малих підприємствах, у більшості випадків, бухгалтерський облік веде одна особа, тобто бухгалтер.

2. Значний вплив оподаткування та податкового законодавства на бухгалтерський облік підприємства. Це пояснюється тим, що СМП характеризуються обмеженими фінансовими та технічними можливостями для одночасного ведення фінансового обліку та складання податкової звітності. Малі підприємства віддають перевагу одному з них.

3. Малі підприємства покладаються на стандартне програмне забезпечення для автоматизованого ведення бухгалтерського обліку, яке не завжди дає можливість адаптуватися до особливостей суб'єкта господарювання.

Оскільки ТОВ НВК «Гідростиль» застосовує журнально-ордерну форму обліку, систематизація господарських операцій здійснюється в спеціальних журналах обліку господарських операцій, їх перелік наведений на рис.2.7. Журнально-ордерна форма обліку є детальною та структурованою системою, яка дозволяє вести точний облік господарських операцій.

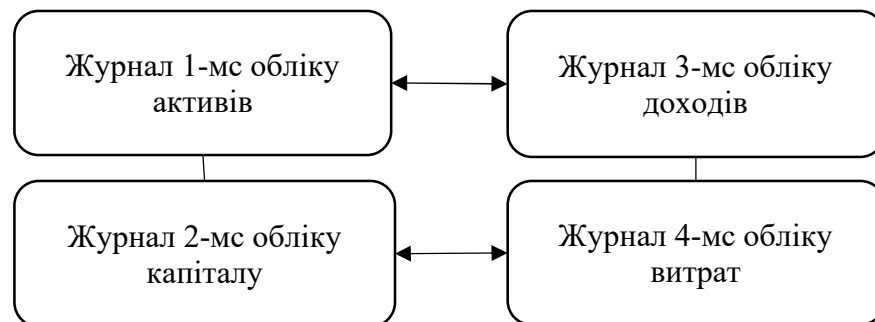


Рис. 2.7. Журнали обліку господарських операцій малих підприємств

Джерело: [43]

За допомогою вищенаведених журналів складається Баланс та Звіт про фінансові результати.

Журнально-ордерна форма обліку має наступні переваги:

Структурованість. Журнально-ордерна форма дозволяє систематично організувати та класифікувати господарські операції. Це сприяє зручному пошуку та аналізу інформації та спрощує подальшу підготовку фінансової звітності.

Деталізація: Кожна операція реєструється окремим рядком у журналі та має свій власний ордер. Це дозволяє зберігати деталізовану інформацію про кожну операцію, включаючи дату, рахунки, контрагентів та суму. Такий рівень деталізації полегшує контроль за операціями та виявлення можливих помилок чи неузгоджень.

Журнально-ордерна форма обліку забезпечує відстеження всіх фінансових операцій та може бути легко перевірена аудитором під час проведення аудиту. Вона забезпечує документованість операцій та їхню відповідність вимогам законодавства та стандартів обліку.

Контроль: Завдяки журнально-ордерній формі обліку можна здійснювати контроль за фінансовими операціями, перевіряти правильність реєстрації та забезпечувати відповідність обліку фактичним подіям. Це допомагає виявляти та виправляти помилки у фінансовій звітності.

До журналів можна застосовувати відомості (рис2.8):

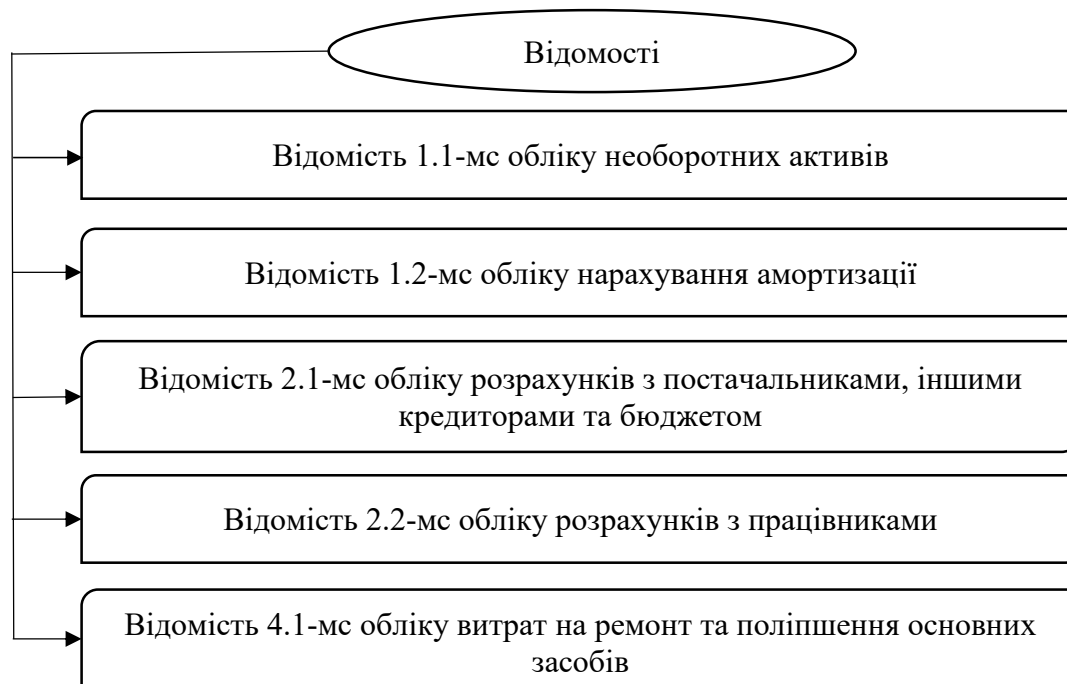


Рис. 2.8. Відомості обліку господарських операцій

Джерело: [43]

Також суб'єкт малого підприємництва за власним бажанням може використовувати додаткові реєстри, які розробляє самостійно.

Абсолютно усі записи в облікових реєстрах виконуються на підставі первинних документів, які підтверджують факт виникнення фінансової операції. Первинні документи можуть бути у вигляді рахунків-фактур, квитанцій, договорів, платіжних вимог, актів приймання-передачі. Вони містять інформацію про дату, опис операції, суму, сторони угоди та інші деталі, необхідні для коректного реєстрування операцій. При отриманні такого первинного документа, бухгалтер здійснює запис в відповідний реєстр бухгалтерського обліку.

Головна книга є основним і головним реєстром бухгалтерського обліку, її використовують, щоб узагальнити дані журналів та відомостей. Вона використовується для систематичного реєстрування всіх фінансових операцій

підприємства у хронологічному порядку. Головна книга зберігає інформацію про рух коштів, активів, зобов'язань та капіталу підприємства, дозволяє здійснювати контроль за правильністю та повнотою обліку, а також забезпечує основу для проведення внутрішнього та зовнішнього аудиту. На основі даних з головної книги складаються фінансові звіти підприємства, такі як баланс, звіт про прибутки і збитки, звіт про зміни власного капіталу [44].

На ТОВ НВК «Гідростиль» вона організована в електронному форматі. Щоб перевірити, чи правильно ведуться записи в Головній книзі, необхідно здійснити підрахунки суми оборотів і сальдо за всіма рахунками, суми дебетових і кредитових оборотів.

Обліковим регістром, в якому відображається інформація щодо основних засобів, запасів, дебіторської заборгованості, коштів, інших необоротних активів є Журнал 1-мс обліку активів Записи в Журналі ведуться на підставі первинних та зведених облікових документів (акту приймання-передачі (внутрішнього переміщення) основних засобів, акту списання, розрахунку амортизації). ТОВ НВК «Гідростиль відображає»:

Основні засоби – аналіз рахунка 10 (ДОДАТОК М);

Запаси – аналіз рахунка 20 (ДОДАТОК Н);

Дебіторська заборгованість, кошти – аналіз рахунка 36 (ДОДАТОК П).

Журнал 2-мс обліку капіталу і зобов'язань є обліковим регістром, в якому реєструються фінансові операції, пов'язані з капіталом та зобов'язаннями підприємства. Цей журнал використовується для систематичного відображення змін у структурі капіталу, а також руху та змін у зобов'язаннях підприємства. ТОВ НВК «Гідростиль відображає»:

Власний капітал – аналіз рахунка 40 (ДОДАТОК Р);

Розрахунки по зобов'язанням – аналіз рахунка 63 (ДОДАТОК С).

Журнал 3-мс обліку доходів є обліковим регістром, в якому реєструються фінансові операції, пов'язані з отриманням доходів підприємства. Цей журнал використовується для систематичного відображення доходів, отриманих в результаті продажу товарів, послуг, отримання внесків, виплати дивідендів та інших джерел доходів. ТОВ НВК «Гідростиль відображає»:

Фінансові результати – Аналіз рахунка 79 (ДОДАТОК Т).

Журнал 4-мс обліку витрат є обліковим реєстром, в якому реєструються фінансові операції, пов'язані з витратами підприємства. Цей журнал використовується для систематичного відображення витрат, що понесені підприємством на придбання товарів, послуг, оплату праці, оплату витрат на утримання підприємства та інших витрат. ТОВ НВК «Гідростиль відображає»:

Розрахунки за виплатами працівникам – аналіз рахунка 66 (ДОДАТОК У).

2.3. Аудит показників фінансової звітності та напрями удосконалення обліково-інформаційної системи малого підприємства

ТОВ «НВК «Гідростиль» складає фінансову звітність за НП(С)БО 25 «Спрощена фінансова звітність».

Аудит фінансової звітності малого підприємства в Україні є процедурою перевірки та оцінки достовірності та точності фінансової звітності. Аудит фінансової звітності малого підприємства в Україні складається з таких етапів:

1. Необхідно вибрати аудиторську фірму або аудитора.
2. Аудиторська фірма або аудитор розробляють план аудиту, включаючи оцінку ризиків, визначення обсягу робіт та розподіл відповідальності.
3. Аудитори перевіряють систему внутрішнього контролю малого підприємства для забезпечення його надійності та ефективності.
4. Аудитори перевіряють фінансову звітність малого підприємства, включаючи баланс, звіт про прибутки та збитки, звіт про зміни власного капіталу та готувать аудиторську думку.
5. Аудиторська фірма після проведення аудиту видає аудиторський висновок, де висловлює свою думку про достовірність фінансової звітності малого підприємства.

Нормативні акти, які регулюють аудит фінансової звітності малого підприємства наведені в табл. 2.9.

Нормативна база

Закон України «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність»	Регулює проведення аудиту фінансової звітності в Україні.
Закон України «Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні»	Основний нормативно-правовий акт, що регулює бухгалтерський облік та складання фінансової звітності в Україні.
Міжнародні стандарти аудиту	Мають на меті забезпечення якості, об'єктивності та незалежності аудиторської діяльності, а також визначення процедур, які повинен виконувати кожен аудитор.
НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»	Встановлює загальні принципи та вимоги до складання фінансової звітності підприємств.
НП(С)БО 25 «Спрощена фінансова звітність»	Встановлює вимоги та принципи щодо складання спрощеної фінансової звітності для малих та мікропідприємств.
Міжнародний кодекс етики професійних бухгалтерів	Документ, що регулює поведінку та відповідальність професійних бухгалтерів.

Джерело: [41, 47, 48]

Мета аудиту полягає в тому, щоб надати об'єктивну думку стосовно достовірності та надійності фінансової звітності підприємства.

Процес проведення аудиторської перевірки фінансової звітності має свою послідовність. Дану послідовність можна представити у вигляді порядку здійснення аудиторських процедур, представлену на рис. 2.9.

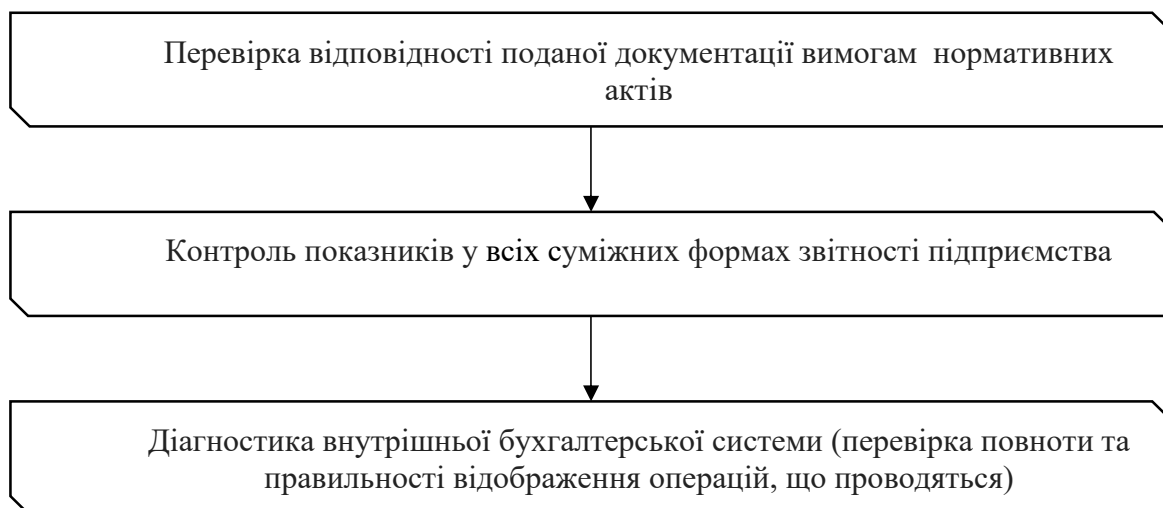


Рис. 2.9 Послідовність здійснення аудиторських процедур

Джерело: власна розробка

Коли аудит фінансової звітності підприємства проводиться добровільно, керівництво вирішує яка кількість документів, підлягає перевірці. В інших

випадках призначається повний аудит фінансових документів підприємства.

Завдання аудиту фінансової звітності малого підприємства полягають у виконанні різноманітних дій та перевірок з метою отримання достовірної інформації та формулювання аудиторської думки щодо фінансової звітності підприємства. Детально із основними завданнями аудиту фінансової звітності можна ознайомитись в табл. 2.10.

Таблиця 2.10

Основні завдання аудиту фінансової звітності

Завдання аудиту фінансової звітності	
Перевірити чи відображено фінансову інформацію вірно та чи відповідає вона принципам обліку та фінансової звітності.	Перевірити фактичну наявність активів, зобов'язань і капіталу, що відображені у фінансовій звітності.
Ознайомитись із системою господарювання і управління.	Перевірити належність відображених у звітності активів, зобов'язань і капіталу (кому вони належать).
Оцінити надійність системи внутрішнього контролю.	Упевнитись у відповідності показників фінансової звітності.
Встановити відповідність діяльності підприємства і ведення бухгалтерського обліку чинному законодавству.	Перевірити правильність ведення бухгалтерських записів та їх відповідність звітному періоду.
Оцінити систему внутрішнього контролю	З'ясувати ефективність системи бухгалтерського обліку.
Проконтролювати правильність здійснення основних господарських процесів (постачання, виробництво, збут).	Перевірити постійність дотримання облікової політики суб'єктом господарювання.
Проконтролювати правильність ведення поточного бухгалтерського обліку і повноту відображення інформації в облікових регістрах.	Скласти аудиторський звіт, в якому висловити думку аудитора щодо достовірності фінансової звітності. В звіті можуть бути надані рекомендації щодо поліпшення системи контролю та звітності.

Джерело: власна розробка

Після укладення договору щодо проведення аудиту, можна розпочинати розробляти стратегію, план і програму аудиту фінансової звітності суб'єкта господарювання.

Аудит завжди повинен починатись з планування. Формування плану аудиторської перевірки - це процес розробки стратегії та планування аудиторської діяльності для підготовки та проведення аудиту фінансової звітності підприємства. Під час планування аудитор повинен обрати стратегію аудиту. План аудиту зображено на рис. 2.10.

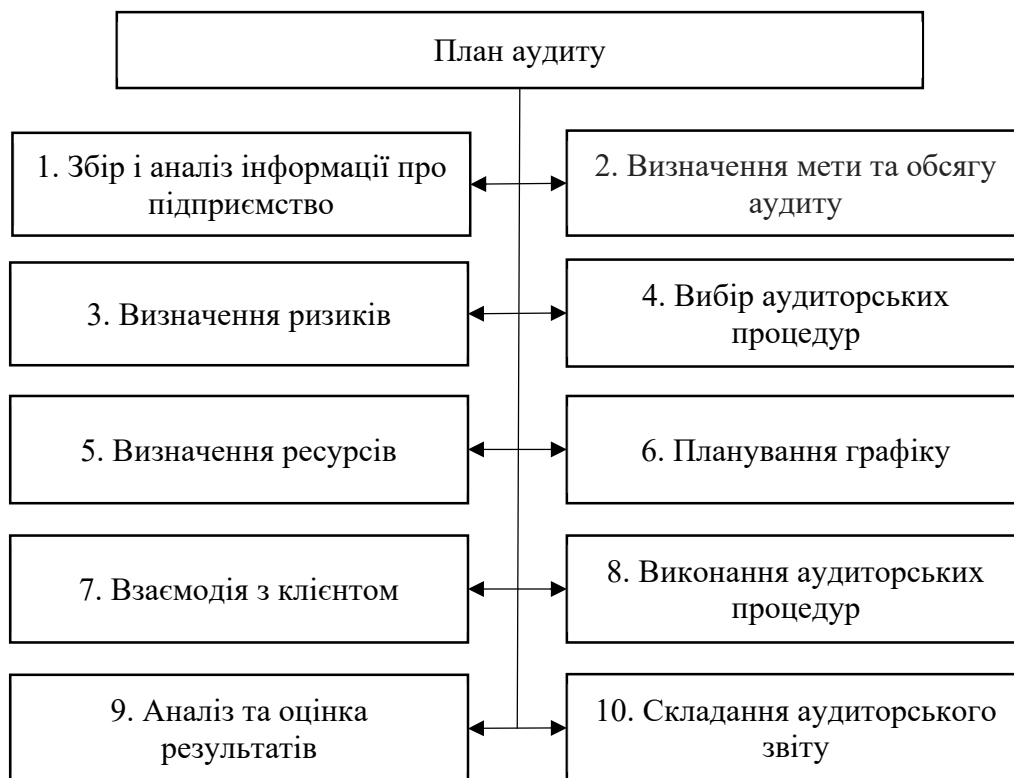


Рис. 2.10 План аудиту

Джерело: власна розробка

1. Аудитор збирає і аналізує інформацію про підприємство, його діяльність, фінансову звітність, внутрішній контроль. Це допомагає аудитору отримати розуміння про стан підприємства та ідентифікувати ризики, пов'язані з його фінансовою звітністю.

2. Аудитор визначає мету аудиту, таку як вираження думки про достовірність фінансової звітності, а також обсяг аудиторських процедур, які потрібно провести для досягнення цієї мети.

3. Аудитор ідентифікує ризики, які можуть впливати на достовірність фінансової звітності. Це включає оцінку ризиків щодо шахрайства та помилок, аналіз внутрішнього контролю та інших факторів, що можуть вплинути на фінансову звітність.

4. Аудитор визначає аудиторські процедури, які будуть застосовуватись для перевірки фінансової звітності. Це можуть бути процедури внутрішнього контролю, аналітичні процедури, перевірка документації.

5. Аудитор визначає необхідні ресурси: фінансові та технічні, для виконання аудиту. Це включає призначення команди аудиту, розподілу обов'язків.

6. Аудитор розробляє графік проведення аудиторських процедур, включаючи терміни, коли різні етапи аудиту мають бути завершені. Це допомагає забезпечити ефективне управління процесом аудиту та дотримання встановлених термінів.

7. Аудитор встановлює комунікаційний процес з представниками підприємства, зокрема з керівництвом та бухгалтерією. Це дозволяє отримати необхідну інформацію, а також забезпечити співпрацю та спільну роботу під час аудиторського процесу.

8. Згідно з розробленим планом, аудитор виконує аудиторські процедури, що включають перевірку фінансових записів, аналіз документації, спілкування із співробітниками та інші дії, спрямовані на отримання достовірної інформації.

9. Аудитор аналізує зібрану інформацію, перевіряє відповідність фінансової звітності встановленим критеріям та оцінює ризики та потенційні помилки. Результати аудиту використовуються для формулювання аудиторської думки та підготовки аудиторського звіту.

10. На основі проведеного аудиту та оцінки результатів, аудитор складає аудиторський звіт, в якому висловлює свою думку щодо достовірності фінансової звітності.

Розроблення програми аудиторської перевірки є важливою частиною процесу аудиту. Вона визначає конкретні кроки та процедури, які аудитор буде застосовувати під час перевірки фінансової звітності підприємства. Програму аудиту складає аудитор, якщо потрібно її можна коригувати.

Програма аудиту є документом, що містить детальний перелік аудиторських процедур і завдань, які аудитор буде виконувати під час аудиту фінансової звітності підприємства. Основна мета програми аудиту - забезпечити систематичний та організований підхід до проведення аудиторських перевірок, а також впевнитися в тому, що всі необхідні області та елементи фінансової

звітності піддаються аудиту, тобто це інструкція, якої повинні дотримуватись усі причетні до аудиту.

Аудиторська програма включає:

– Графік роботи аудиторів: Встановлення термінів та календарного плану проведення аудиторських процедур.

– Розподіл відповідальності: Вказівки на відповідальних осіб, які здійснюватимуть аудиторські перевірки та виконуватимуть конкретні завдання.

– Опис методів та процедур, що будуть використовуватись для аналізу фінансової звітності підприємства, включаючи оцінку відповідності звітів стандартам фінансової звітності.

– Планування аудиторських процедур: Визначення конкретних аудиторських процедур, які будуть виконуватись, включаючи перевірку рахунків, аналітичний аудит, документальний аудит, перевірку внутрішнього контролю.

– Визначення кількості працівників та їх обов'язків: У програмі визначаються та затверджуються кількість співробітників, потрібних для проведення аудиту обсяг і послідовність робіт. Зазвичай, аудиторська група складається з головного аудитора, за потребою з молодших аудиторів та асистентів.

– Завершення аудиту: Проведення остаточних аудиторських процедур, оцінка комплектності та точності аудиторських даних, підготовка аудиторського звіту та надання звіту клієнту.

Згідно з вимогами Міжнародних стандартів аудиту при визначенні розміру аудиторського ризику аудитор має враховувати дані про діяльність малого підприємства. Тому, щоб оцінити і ризики, краще оцінювати їх відносно важливих даних, на основі яких складається фінансова звітність, а не приймати на себе високий рівень ризику такого роду.

Коли формуються аудиторські докази, зазвичай використовуються процедури об'єктивної перевірки. Проблема полягає в отриманні аудиторських доказів, на основі яких підтверджується критерій повноти інформації. Це може

бути через те, що керівництво не хоче фіксувати всі господарські операції, або про відсутність системи внутрішнього контролю.

В ході проведення аудиту, аудитор формує робочі документи, вони включають широкий спектр документів, які використовуються під час проведення аудиту. До них відносяться:

- документи, що містять питання, зауваження і рекомендації аудитора.
- аналітичні розрахунки для порівняння фінансових показників підприємства з попередніми періодами, іншими підприємствами або прогнозними даними. Це допомагає аудитору виявити незвичайні зміни або потенційні проблеми.

- детальні програми, які описують методики проведення аудиту для кожної області аудиту,

- результати аудиту фіксуються в звітах аудитора. Це можуть бути звіти про фінансову звітність, звіти про виявлені недоліки та рекомендації, звіти про внутрішній контроль

- аудитор складає відомості про підприємство, його структуру, діяльність, ризики, системи контролю та іншу релевантну інформацію. Це допомагає аудитору зрозуміти бізнес-модель підприємства та визначити ключові аспекти, які потребують перевірки.

- аудитор веде внутрішні записи, які стосуються організації та планування аудиторської роботи, призначення завдань аудиторському персоналу, контролю термінів виконання завдань та інших аспектів управління аудиторським процесом.

- аудитор зберігає копії важливих документів, які були отримані під час аудиту, таких як фінансові звіти, контракти, банківські виписки, акти інвентаризації тощо. Це гарантує доступність важливої інформації та доказів.

Всі вищезазначені документи допомагають значно ефективніше проводити аудиторську перевірку.

Проаналізувавши фінансову звітність ми побачили, що на 31 грудня 2022 року первісна вартість нематеріальних активів становить 175,5, що на 129,3 більше ніж в минулому році (ДОДАТОК Ф).

Знос (амортизація) нематеріальних активів нараховується прямолінійним методом і станом на 31 грудня 2022 року становить 34.3 тис. грн. На підприємстві облік нематеріальних активів ведеться відповідно до Наказу про облікову політику, НП(С)БО 8 «Нематеріальні активи»

Згідно даних балансу ТОВ «НВК «Гідростиль» станом на 31 грудня 2022 рік обліковуються запаси, вартість яких складає 1850,3 тис. грн. На підприємстві облік запасів ведеться відповідно до Наказу про облікову політику, НП(С)БО 9 «Запаси».

Станом на 31 грудня 2022 рік Інша поточна дебіторська заборгованість становить 1175,0 тис. грн. Дана сума відповідає первинним документам та обліковим регістрам. На підприємстві облік дебіторської заборгованості ведеться відповідно до Наказу про облікову політику, НП(С)БО 9 «Запаси».

Гроші та їх еквіваленти станом на 31.12.2022 рік становлять 2212.8 тис. грн.

Інші оборотні активи станом на 31.12.2022 рік становлять 30.5 тис. грн.

Довгострокові зобов'язання станом на 31.12.2022 рік становлять 449.0 тис. грн. На 258.8 тис. грн. менше ніж в 2021 році.

Станом на 31.12.2022 року кредиторська заборгованість становить 353.4 тис. грн.

На ТОВ НВК «Гідростиль» обліковуються поточні кредиторські заборгованості за такими розрахунками:

Розрахунки з бюджетом – 1070,3;

Розрахунки зі страхуванням – 10,6.

Доходи у бухгалтерському обліку на підприємстві відображаються на підставі певних первинних документів, таких як:

- банківські виписки;
- акти виконаних робіт;
- акти наданих послуг;
- розрахункові відомості.

При перевірці розрахунків первинного обліку необхідно звернути увагу на наявність усіх підтверджуючих документів, а в окремих випадках - провести

зустрічні звірки на підприємстві, за потреби вимагати копії документів.

Структуру доходів ТОВ «НВК «Гідростиль» за даними Звіту про фінансові результати за 2022 рік та даними облікових реєстрів та первинних документів наведено в табл. 2.11.

Таблиця 2.11

Структура доходів ТОВ НВК «Гідростиль» за 2022 рік

Доходи Товариства	Сума (тис. грн.)
Чистий дохід (виручка) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	5483.7
Інші доходи	298.8
Разом доходів	5782.5

Джерело: власна розробка

Структуру витрат ТОВ «НВК «Гідростиль» за даними Звіту про фінансові результати за 2022 рік та даними облікових реєстрів та первинних документів наведено в табл. 2.12.

Таблиця 2.12

Структура витрат ТОВ НВК «Гідростиль» за 2022 рік

Витрати діяльності Товариства	Сума (тис. грн.)
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	3217,3
Інші витрати	886,7
Разом	4104.0

Джерело: власна розробка

За 2022 рік ТОВ «НВК «Гідростиль» отримало прибуток до оподаткування в розмірі 1678,5 тис. грн., витрати з податку на прибуток в 2022 році склали 302,1 тис. грн.

На підставі даних форми №1-мс «Баланс» та форми №2-мс «Звіт про фінансові результати» за 2022 рік проведено аналіз фінансово-господарського стану ТОВ «НВК «Гідростиль» (табл. 2.13.)

Досліджуючи даний період, ми бачимо, що чистий дохід (виручка) від реалізації (товарів, робіт, послуг) протягом 2021 зріс на 189,13 %, а протягом 2022 року зріс на 277, 32 %, що є гарним показником.

У 2021 році собівартість реалізованої продукції значно зросла, на 133,17 %. У 2022 році також спостерігається зростання на 175,97 %, це відбулось у зв'язку із збільшенням обсягу наданих послуг і підвищенням оплати праці працівникам.

Таблиця 2.13

**Основні показники фінансово-господарської діяльності ТОВ «НВК
«Гідростиль» за 2020 - 2022 роки**

Показники	2020 рік	2021 рік	2022 рік	Відхилення 2022р (+,-) від			
				2021р.		2022 р.	
				сума	%	сума	%
1	2	3	4	5	6	7	8
1.Чистий дохід (виручка) від реалізації (товарів, робіт, послуг), тис. грн.	1896,6	1453,3	5483,7	3587,1	189,13	4030,4	277,32
2.Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг), тис. грн.	1379,8	1165,8	3217,3	1837,5	133,17	2051,5	175,97
3.Валовий: - прибуток, тис. грн.	516,8	287,5	2266,4	1749,6	338,54	1978,9	688,31
- збиток, тис. грн.	-	-	-	-	-	-	-
4.Інші доходи, тис. грн.	65,4	403,6	298,8	233,4	356,88	-104,8	-25,97
5.Інші витрати, тис. грн.	457,0	570,7	886,7	429,7	94,03	316	55,37
6.Фінансовий результат до оподаткування: - прибуток, тис. грн.	125,2	120,4	1678,5	1553,3	1240,65	1558,1	1294,1
- збиток, тис. грн.	-	-	-	-	-	-	-
7.Чистий прибуток, тис. грн.	102,6	98,7	1376,4	1273,8	1241,52	1277,7	1294,53
- збиток, тис. грн.	-	-	-	-	-	-	-
8.Рентабельність (збитковість), %	0,54	0,68	2,51	1,97	-	1,83	-
9.Середньорічна вартість основних засобів, тис. грн.	36,2	27,2	81,9	45,7	126,24	54,7	201,1
10. Фондовіддача	52,39	53,43	66,96	14,57	27,81	13,53	25,32
11.Середньоспискова чисельність працівників, чол.	6	6	5	-1	-16,67	-1	-16,67
12.Продуктивність праці, тис. грн./чол.	316,1	242,2	1096,7	780,6	246,95	854,5	352,81

Джерело: власні розрахунки

Валовий прибуток ТОВ «НВК «Гідростиль» у 2022 році становив 2266,4 тис. грн, що на 1749,6 тис. грн або на 338,54 більше, ніж на кінець 2020 року та на 1978,9 тис. грн або на 688,31% більше показника 2021 року.

Чистий прибуток у 2022 році становив 1376,4 тис. грн, що на 1273,8 тис.

грн. більше 2021 року, та на 1277,7 тис. грн., більше розміру прибутку 2020 року.

Рентабельність у 2022 році порівнюючи з 2021 роком зросла на 1,97 %, та на 1,83 % в порівнянні з 2020 роком. Отже, ефективність фінансово-господарської діяльності підвищилась.

Спостерігається зростання витрат, оскільки їх розмір з 2020 до 2021 року збільшився на 429,7 грн, а на кінець 2022 року вони збільшились 316,0 грн, що становить 55,37 %.

Середньорічна вартість основних засобів основного виду діяльності у 2022 році склала 81,9 тис. грн та має тенденцію до зростання. Порівнюючи з 2020 роком їх вартість зросла на 45,7 тис. грн або на 126,24%, а у порівнянні з минулим 2021 роком зросла на 54,7 тис. грн., або на 201,1 %.

Фондовіддача основних засобів теж має тенденцію до зростання. У 2022 році становила 66,96, що на 27,81 % більше ніж 1 2020 році, та на 25,32 % більше ніж у 2021 році.

Середньоспискова чисельність працівників у 2022 році зменшилась на 1 особу, але це не відобразилось погіршенням продуктивності праці, оскільки вона зросла у 2022 році на 780,6 тис. грн/чол або на 246,95 %, та на 854,5 тис. грн/чол або на 352,81 % в порівнянні з 2021 роком, що є хорошим показником.

Для кращої оцінки фінансового стану суб'єкта малого підприємництва доречно визначити коефіцієнти такі як:

– Коефіцієнт ліквідності, він є одним з ключових показників фінансового аналізу, який використовується для вимірювання здатності підприємства виконувати свої поточні зобов'язання з наявних ліквідних активів. Він відображає співвідношення між поточними активами та поточними зобов'язаннями підприємства. Цей показник відображає здатність підприємства задовольняти свої короткострокові зобов'язання. Значення коефіцієнта ліквідності може бути <1 , $=1$ або >1 . Значення менше 1 вказує на те, що підприємство має недостатньо ліквідних активів для покриття своїх зобов'язань і може виникнути проблема зі сплатою боргів. Значення рівне або більше 1 вказує на те, що підприємство має достатньо ліквідних активів для покриття своїх зобов'язань.

– Коефіцієнт абсолютної ліквідності є одним з показників, що використовуються для оцінки ліквідності підприємства. Він відображає здатність підприємства покрити свої поточні зобов'язання в разі негайного виконання зобов'язань, без урахування продажу запасів. Коефіцієнт абсолютної ліквідності вказує на здатність підприємства швидко виконувати свої зобов'язання без продажу запасів або отримання додаткового фінансування. Нормативне значення дорівнює 0,2 - 0,5.

– Коефіцієнт покриття (або коефіцієнт покриття зобов'язань) є фінансовим показником, що використовується для вимірювання здатності підприємства покрити свої зобов'язання за допомогою своїх активів. Цей показник вказує на те, наскільки підприємство здатне виплатити свої зобов'язання зі своїх наявних активів. Високий коефіцієнт покриття вказує на те, що підприємство має достатні активи для покриття своїх зобов'язань, що свідчить про його фінансову стабільність, а низький коефіцієнт покриття може свідчити про фінансові проблеми, коли підприємство не має достатньо активів для покриття своїх зобов'язань. Нормативне значення дорівнює 1 - 3.

– Коефіцієнт загальної ліквідності показує, скільки гривень поточних активів підприємства відповідає одній гривні поточних зобов'язань. Високий коефіцієнт загальної ліквідності вказує на те, що підприємство має достатні активи для покриття своїх поточних зобов'язань. Це свідчить про його здатність вчасно виплачувати кредиторам та виконувати інші зобов'язання. З іншого боку, низький коефіцієнт загальної ліквідності може свідчити про ризик нездатності підприємства виконати свої поточні зобов'язання. Нормативне значення дорівнює 0,2 - 0,5.

– Коефіцієнт фінансової стійкості(незалежності) Цей показник показує, яку частину від загального обсягу інвестицій у підприємство складає власний капітал. Високий коефіцієнт фінансової стійкості свідчить про те, що підприємство має достатній рівень власного капіталу, щоб покрити свої зобов'язання. Це свідчить про фінансову незалежність та стійкість підприємства. З іншого боку, низький коефіцієнт фінансової стійкості може вказувати на високий ризик нездатності підприємства погасити свої зобов'язання. Нормативне

значення дорівнює 0,2 - 0,5.

– Коефіцієнт співвідношення залученого і власного капіталу (коефіцієнт фінансового ризику; структури капіталу) використовується для оцінки співвідношення між залученим капіталом (зовнішніми джерелами фінансування) і власним капіталом (внутрішніми джерелами фінансування) підприємства. Високе значення коефіцієнта співвідношення вказує на велику залежність підприємства від зовнішніх джерел фінансування, що може свідчити про високий фінансовий ризик. Низьке значення коефіцієнта вказує на те, що підприємство має значну частку власного капіталу у своїй структурі капіталу, що може вказувати на більшу фінансову стабільність. Нормативне значення дорівнює 0,2 - 0,5.

– Чистий оборотний капітал є фінансовим показником, що використовується для вимірювання доступних фінансових ресурсів, які підприємство може використовувати для своєї повсякденної діяльності. Він відображає різницю між поточними активами та поточними зобов'язаннями підприємства. Високе значення чистого оборотного капіталу вказує на те, що підприємство має достатньо фінансових ресурсів для покриття своїх поточних зобов'язань та забезпечення своєї операційної діяльності. Зменшення чистого оборотного капіталу може свідчити про недостатність фінансових ресурсів для фінансування поточних операцій та може бути ознакою фінансових проблем.

– Коефіцієнт фінансової стабільності є фінансовим показником, який використовується для оцінки фінансової стабільності підприємства. Високе значення коефіцієнта фінансової стабільності вказує на те, що підприємство має стабільний фінансовий стан та здатне витримати фінансові труднощі. Зменшення коефіцієнта фінансової стабільності може свідчити про погіршення фінансового стану підприємства та збільшення ризику фінансових проблем. Нормативне значення дорівнює 0,67 - 1,5.

– Коефіцієнт забезпеченості власними оборотними засобами є фінансовим показником, що використовується для вимірювання ступеня покриття оборотних активів підприємства за рахунок власних оборотних засобів. Високе значення коефіцієнта забезпеченості власними оборотними засобами вказує на те, що

підприємство має достатні власні ресурси для фінансування своїх оборотних активів. Це свідчить про високу фінансову стійкість та здатність підприємства витримати фінансові труднощі. Зменшення коефіцієнта забезпеченості може вказувати на недостатню забезпеченість оборотних активів власними ресурсами та велику залежність від зовнішнього фінансування. Нормативне значення дорівнює 0,1 і більше.

Детальніше з коефіцієнтами фінансового стану підприємства можна ознайомитися в табл. 2.14.

Таблиця 2.14

Коефіцієнти фінансового стану ТОВ «НВК «Гідростиль» станом на 31 грудня 2022 р.

№ п/п	Показники	Формула розрахунку показника	Станом на 31.12.2021	Станом на 31.12.2022
1	2	3	4	5
1	Коефіцієнт ліквідності	$\Phi 1 (p1160+p1165) / \Phi 1 (p1695-p1665-p1660)$	0,855	0,138
2	Коефіцієнт абсолютної ліквідності	$\Phi 1 p1165 / \Phi 1 p1695$	0,855	0,138
3	Коефіцієнт покриття	$\Phi 1 (p1195-p1170) / \Phi 1 (p1695- p1665-p1660)$	2,036	2,686
4	Коефіцієнт загальної ліквідності	$\Phi 1 (p1195-p1170) / \Phi 1 (p1595- p1520-p1525 + p1695- p1665- p1660)$	1,735	1,598
5	Коефіцієнт фінансової стійкості(незалежності)	$\Phi 1 p1495 / \Phi 1 p1300$	0,439	0,379
6	Коефіцієнт співвідношення залученого і власного капіталу (коефіцієнт фінансового ризику; структури капіталу)	$\Phi 1 (p1595+p1695) / \Phi 1 p1495$	1,279	1,637
7	Чистий оборотний капітал (тис. грн.)	$\Phi 1 (p1195-p1170) - \Phi 1 (p1695-p1665-p1660)$	2681,1	1753
8	Коефіцієнт фінансової стабільності	$\Phi 1 p1495 / \Phi 1 (p1595-p1520-p1525 + p1695-p1665-p1660)$	0,782	0,611
9	Коефіцієнт забезпеченості власними оборотними засобами	$\Phi 1 (p.1495-p1095) / p1195$	0,424	0,374

Джерело: власні розрахунки

Вказані коефіцієнти, котрі характеризують фінансовий стан товариства розраховані з використанням статей бухгалтерських балансів станом на

31.12.2021 р., 31.12.2022 р.,

Розглянувши коефіцієнти по показниках станом на 31.12.2022 р. варто зробити висновок:

- Коефіцієнт ліквідності на 31.12.2022 р. складає 0,138
- Коефіцієнт абсолютної ліквідності на 31.12.2022 р. складає 0,138, що свідчить про можливість ТОВ терміново виконати розрахунки з кредиторами грошовими коштами;
- Коефіцієнт покриття на 31.12.2022 р. складає 2,686, свідчить про те, що підприємство створює достатньо грошового потоку з операційного прибутку для обслуговування відсоткових платежів.
- Коефіцієнт загальної ліквідності характеризує загальну оцінку ліквідності активів. При цьому коефіцієнті 1,598 підприємство відноситься до успішно функціонуючого;
- Коефіцієнт фінансової незалежності 0,379 відносно постійний, що характеризує позитивний рівень власного капіталу;
- Коефіцієнт структури капіталу 1,637 характеризує співвідношення позикового і власного капіталу, залежності від кредиторів немає.
- Чистий оборотний капітал на 31.12.2022 р. складає 1753, сума оптимальна для підтримки фінансової стійкості підприємства.
- Коефіцієнт фінансової стабільності на 31.12.2022 р. складає 0,611, значення в нормі.
- Коефіцієнт забезпеченості власними оборотними засобами на 31.12.2022 р. складає 0,374, показник в нормі, що свідчить про здатність суб'єкта проводити активну діяльність навіть за умов відсутності доступу до позикових коштів.

Виходячи з даних аналізу показників фінансового стану можна зробити висновок, що фінансовий стан ТОВ «НВК «Гідростиль» позитивний, суб'єкт господарювання в перспективі має реальні умови безперервного функціонування.

Результати аудиту оформляються у вигляді аудиторського висновку, який є офіційним документом, що відображає відомості, отримані аудитором під час проведення аудиторської перевірки. Оформлення аудиторського висновку

відбувається відповідно до вимог відповідних стандартів аудиту та регуляторних вимог.

Поточні проблеми аудиту фінансової звітності включають нестабільність нормативної бази аудиту фінансової звітності, формальний підхід до аудиту через нестачу інформації, недосконалість спрощеної форми обліку для МСП і невідповідність критеріїв визначення МСП у чинних корпоративних, бухгалтерських, податкових та аудиторських нормативних документах.

Першим кроком на шляху до поліпшення аудиту фінансової звітності має стати нормативна документація. Для цього необхідно узгодити різні нормативні документи щодо критеріїв цього визначення або розробити окремі нормативні документи, що регулюють діяльність МСП. Також необхідно включити конкретні деталі організації та діяльності різних галузей, для того щоб визначити та розмежувати значення термінів, доцільно використовувати, наприклад, термін "мале підприємство" для юридичних осіб, а для фізичних осіб – "суб'єкт малого підприємництва"[20].

Також суб'єкту господарювання не завадить підвищити величину доходу від реалізації послуг, через розширення асортименту та покращення маркетингу.

Один з основних недоліків бухгалтерського обліку в ТОВ «НВК «Гідростиль» є недостатність контролю. Щоб позбавитися цієї проблеми рекомендується, розробити та впровадити систему внутрішнього контролю. В першу чергу ТОВ «НВК «Гідростиль» слід розробити спеціальний документ: Положення про внутрішній контроль. Оскільки ТОВ «НВК «Гідростиль» є мікропідприємством, яке здійснює невелику кількість операцій, то здійснювати внутрішній контроль організації необхідно самостійно. Не потрібно призначати нового співробітника на посаду внутрішнього аудитора, оскільки це додаткові витрати, які підприємству не потрібні. В даному Положенні необхідно зазначити, що здійсненням внутрішнього контролю повинні займатись всі працівники підприємства [22].

Висновки до розділу 2

На підставі проведеного дослідження методики складання фінансової звітності в умовах ТОВ «НВК «Гідростиль» доцільно зробити такі висновки:

1. Інформаційне забезпечення фінансової звітності малого підприємства включає набір процесів, систем і даних, необхідних для збору, обробки, аналізу та представлення фінансової інформації в звітах. Основні елементи інформаційного забезпечення фінансової звітності малого підприємства включають. Малі підприємства повинні вести та зберігати первинні документи, такі як рахунки-фактури, квитанції, договори.

2. Методичні підходи до формування фінансової звітності включають ряд рекомендацій та правил, які встановлюються законодавством, міжнародними стандартами бухгалтерського обліку і фінансової звітності, а також внутрішніми політиками та процедурами організації. Формування фінансової звітності повинно проводитись систематично та послідовно. Це означає, що всі необхідні дані та інформація мають бути збережені та оброблені відповідно до встановлених процедур.

3. На підставі аналізу показників фінансового стану зроблено висновок, що фінансовий стан ТОВ «НВК «Гідростиль» позитивний, суб'єкт господарювання має реальні умови в майбутньому для продовження діяльності.

До проблем аудиту фінансової звітності можна віднести нестабільність нормативно-правової бази аудиту фінансової звітності, формальний підхід до аудиту через брак інформації, недосконалість спрощеної форми бухгалтерського обліку для суб'єктів малого підприємництва.

Щодо Положення про внутрішній контроль, після його реалізації підприємство однозначно покращить економічні показники.

ВИСНОВКИ

Під час написання роботи було розглянуто методику формування, методичні підходи до фінансової звітності та аудиту її показників. Отже, досліджуючи питання, котрі мають відношення до фінансової звітності та завдання, які було поставлено, сформовано такі висновки:

1. Визначено економічну сутність фінансової звітності малого підприємства, її показників як об'єкт аудиту. Основна мета фінансової звітності малого підприємства полягає в наданні користувачам об'єктивної та корисної інформації про фінансове становище, результати операцій та грошові потоки підприємства. Баланс є важливим інструментом для аналізу фінансового стану підприємства, оцінки його стійкості та потенційного ризику. Він надає інформацію про наявність активів, їх вартість, джерела фінансування та структуру капіталу. Баланс також може бути використаний для порівняння фінансового стану підприємства з попередніми періодами. Сутність звіту про фінансовий результат (прибуток) полягає в тому, що він відображає дохід і витрати підприємства за певний період, а також показує чистий прибуток або збиток, який виникає від його діяльності. Він є важливим інструментом для прийняття рішень, планування діяльності підприємства та встановлення стратегії його розвитку. Аудит показників фінансової звітності - це процес незалежної перевірки та оцінки достовірності, точності та повноти фінансової звітності підприємства або організації. Метою аудиту показників фінансової звітності є забезпечення високого рівня достовірності та надійності фінансової інформації, що міститься у звітності.

2. Розглянуто нормативно-правове регулювання фінансової звітності малого підприємства і аудит її показників. Нормативно-правове регулювання фінансової звітності малого підприємства в Україні здійснюється на основі таких законодавчих актів: Закон України "Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні"; Закон України «Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність»; Наказ Мінфіну Про Методичні рекомендації із застосування реєстрів бухгалтерського обліку малими підприємствами;

НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»; НП(С)БО 6 «Виправлення помилок і зміни у фінансових звітах»; НП(С)БО 25 «Спрощена фінансова звітність»; Податковий кодекс України; Міжнародні стандарти аудиту.

Відповідно до вимог Міжнародних стандартів аудиту при визначенні розміру аудиторського ризику аудитор повинен враховувати дані про діяльність малих підприємств. В ході формування аудиторських доказів зазвичай використовуються процедури об'єктивної перевірки. Проблема полягає в отриманні аудиторських доказів, на основі яких підтверджується критерій повноти інформації. Це може бути пов'язано з тим, що керівництво не хоче фіксувати всі господарські операції, або через відсутність системи внутрішнього контролю.

3. Проаналізовано організацію та задачі складання фінансової звітності в умовах ТОВ «НВК «Гідростиль». ТОВ «НВК «Гідростиль» є мікропідприємством, складає звітність за НП(С)БО 25 «Спрощена фінансова звітність». Основний КВЕД: 32.30 Виробництво спортивних товарів. Організація та задачі складання фінансової звітності передбачає: збір та обробку фінансової інформації, перевірку та аудит фінансової звітності, внутрішнє використання звітності для аналізу фінансових показників, контролю за фінансовим станом та результатами діяльності, фінансова звітність надає підставу для планування та прийняття стратегічних та операційних рішень. Інформація, що міститься у фінансових звітах, допомагає встановити цілі, розробити бюджети, визначити потреби в фінансових ресурсах

4. Досліджено інформаційне забезпечення фінансової звітності малого підприємства. Інформаційне забезпечення фінансової звітності малого підприємства включає надання всієї необхідної інформації для правильного та об'єктивного відображення фінансового стану, результатів діяльності та грошових потоків підприємства. включає реєстрацію операцій, формування бухгалтерських реєстрів (журналів, реєстрів, книг) та підготовку даних для формування фінансової звітності. Використання аналітичних інструментів та методів дозволяє проводити аналіз фінансової інформації та розробляти звіти з різних аспектів. Це включає використання фінансових показників, розрахунок

показників рентабельності, ліквідності, фінансової стійкості . Аудит фінансової звітності є важливим етапом в інформаційному забезпеченні. Незалежний аудитор аналізує фінансову звітність, перевіряє її достовірність та відповідність вимогам. Це дозволяє підтвердити надійність фінансової інформації та підвищити довіру стейкхолдерів до підприємства.

5. Визначено методичні підходи до формування фінансової звітності ТОВ «НВК «Гідростиль». Для формування фінансової звітності використовуються різні методичні підходи, які допомагають забезпечити достовірність та об'єктивність фінансової інформації. При формуванні фінансової звітності підприємство дотримується вимог Законів, НП(С)БО, Методичних рекомендацій. Це включає відповідну класифікацію та оцінку активів та зобов'язань, використання відповідних звітних форм та правильне розкриття інформації. Це включає відповідну класифікацію та оцінку активів та зобов'язань, використання відповідних звітних форм та правильне розкриття інформації. Важливою складовою бухгалтерського обліку та формування фінансової звітності підприємства. Вони використовуються для систематичного реєстрування фінансово-економічних операцій та подій, що відбуваються в підприємстві. На ТОВ «НВК «Гідростиль» головним обліковим регістром Головна книга, адже у ній відображаються всі дебетові та кредитові операції, котрі стосуються активу, зобов'язань, капіталу, доходів та витрат підприємства.

6. Досліджено аудит показників фінансової звітності та напрями удосконалення обліково-інформаційної системи малого підприємства. Зробивши аналіз показників фінансового стану можна зробити висновок, що фінансовий стан ТОВ «НВК «Гідростиль» позитивний, на підприємстві відслідковується зростання прибутку і покращення фінансового стану суб'єкт господарювання має реальні умови для перспективного продовження діяльності. Баланс (Звіт про фінансовий стан) ТОВ «НВК «Гідростиль» за аналізований період є абсолютно ліквідним. Проведена оцінка фінансового стану підприємства та розраховані показники ліквідності та платоспроможності дали можливість визначити, що рівень платоспроможності ТОВ «НВК «Гідростиль» протягом 2021-2022 років є достатнім, і її рівень відповідає рекомендованим значенням. У цілому

фінансовий стан ТОВ «НВК «Гідростиль» оцінюється як нормальна фінансова стійкість. Провівши аналіз показників фінансової діяльності підприємства, необхідно зазначити, що більшість показників мають тенденцію до зростання, тобто покращення. Чистий прибуток у 2022 році збільшився на 1273,8 тис. в порівнянні з 2021 роком. Середньоспискова чисельність працівників за весь досліджуваний період зменшилась на 1 особу, але це не відобразилось погіршенням продуктивності праці, тому що вона зросла на 246,95 % порівнюючи з 2020 роком, та на 352,81 % в порівнянні з 2021 роком. Фінансова звітність малого підприємства відповідає вимогам нормативно-правового регулювання, а також є достовірною та відображає справедливо фінансове становище та фінансові результати підприємства. Рекомендується затвердити Положення про внутрішній контроль, після його реалізації підприємство однозначно покращить економічні показники.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Антипенко Н. В., Васильчук В. В. Сучасні проблеми розвитку підприємств малого бізнесу в умовах національної економіки. «Фінанси: теорія і практика»: матер. XII міжн. наук.-практ. інт.-конф. (17 грудня 2021 р., м. Київ). К.: НАУ. URL: <https://er.nau.edu.ua/handle/NAU/54589> (дата звернення 16.05.2023)
2. Банера Н. П. Фінансова звітність суб'єктів малого підприємництва: оцінка та шляхи підвищення інформативності показників. *Науковий погляд: економіка та управління*. 2021. №1 (71). С. 55-62. DOI: <https://doi.org/10.32836/2521-666X/2021-71-10> (дата звернення 26.05.2023)
3. Баранова А.О., Наумова Т.А., Кашперська А.І. Аудит : навч. посіб. К. : ХДУХТ, 2017. 184 с. f
4. Боднар Ю. В. Робочі документи аудитора. Лід Скедльюли та Програми. Аудиторська вибірка: навч. посіб. К. : ДП Інформ.-аналіт. Агенство, 2017. 396 с.
5. Бондаренко О. М., П'ятецька Б. М. Перспективи розвитку аудиту визначення фінансового результату на підприємствах України. *Virtus: Scientific Journal*. 2019. С.197-200. URL: <file:///C:/Users/User/Downloads/Journal33.pdf> (дата звернення 16.05.2023)
6. Бондарчук Н. В. Актуальні питання складання фінансової звітності суб'єктами малого підприємництва. *Економічна наука*. 2018. № 2. С. 42-45. URL: http://www.investplan.com.ua/pdf/2_2012/12.pdf (дата звернення 16.05.2023)
7. Васильчук В. В. Сучасний стан та перспективи розвитку аудиторської діяльності в Україні. «Фінанси: теорія і практика»: матер. XII міжн. наук.-практ. інт.-конф. (17 грудня 2021 р., м. Київ). К. : НАУ. URL: <https://er.nau.edu.ua/handle/NAU/54693> (дата звернення 16.05.2023)
8. Васильчук В. В. Фінансовий облік та відображення у звітності розрахунків підприємства з бюджетом. «Фінанси: теорія і практика»: матер. XII міжн. наук.-практ. інт.-конф. (17 грудня 2021 р., м. Київ). К. : НАУ. URL: <https://er.nau.edu.ua/handle/NAU/54692> (дата звернення 25.05.2023)

9. Васильчук В.В. Глобальні трансформації у міжнародному бізнес-середовищі. «*Розвиток економіки та бізнес-адміністрування: наукові течії та рішення*». матер. II міжн. наук.-практ. конф. (21 жовтня 2021 р., м. Київ) К.: НАУ. URL: <https://er.nau.edu.ua/handle/NAU/53747> (дата звернення 25.05.2023)
10. Винниченко Н. В., Мірошніченко О. В., Черкай О. О. Прозорість звітності вітчизняних підприємств як передумова забезпечення фінансової стабільності. *Приазовський економічний вісник*. 2020. № 6 (23) С. 240-246. URL: http://pev.kpu.zp.ua/journals/2020/6_23_ukr/44.pdf (дата звернення 25.05.2023)
11. Гордієнко Н.І., Харламова О.В., Мізік Ю.І. Аудит: методика і організація: навч. посіб. К.: ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2017. 319 с.
12. Добровольська, В.В. Аудит за оновленим законодавством України. *Правові горизонти*. 2018. №10 (23). С. 33-38. URL: <http://essuir.sumdu.edu.ua/handle/123456789/70620> (дата звернення 25.05.2023)
13. Домбровська Н. Р. Сутнісне визначення та трактування фінансової звітності як провідної економічної категорії. *Бізнес-навігатор*. 2019. №2 (51). С. 161–166. URL: http://business-navigator.ks.ua/journals/2019/51_2019/34.pdf (дата звернення 25.05.2023)
14. Дроб'язко В.В. Фінансова звітність як база для прийняття ефективних управлінських рішень в умовах глобалізації. «*Управління розвитком соціально-економічних систем*»: матер. V міжн. наук.-практ. конф. (26-30 квітня 2021 р., м. Харків). К.: ХНТУСГ. URL: https://khntusg.com.ua/wpcontent/uploads/2019/11/v_materiali_konferencii_hntusg_26-30.04.21.pdf (дата звернення 25.05.2023)
15. Євдокименко В.К., Кузь В.І. Особливості аудиту фінансових результатів в умовах розвитку інформаційного суспільства. *Економічні науки*. 2019. №15. С. 34-46. URL: https://www.researchgate.net/publication/347239568_Evdokimenko_VK_Kuz_V_Osoblivosti_auditu_finsovih_rezultativ_v_umovah_rozvitku_informacijnogo_ustilstva [Zbirnik naukovih prac Ekonomichni nauki Cernivci Knigi HNI 2019 Vipusk 1 5 140 s S 34-46](http://zbirnik.naukovi.prac.Ekonomichni.nauki.Cernivci.Knigi.HNI.2019.Vipusk.1.5.140.s.S.34-46) (дата звернення 25.05.2023)

16. Інструкція про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій. Наказ Міністерства фінансів України від 30.11.1999 №291. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0893-99#Text> (дата звернення 25.05.2023)
17. Кирильєва Л. О., Шеховцова Д. Д. Сучасна концепція регуляторів з організації бухгалтерського обліку. *Бізнес-Інформ*. 2019. № 3. С. 270-275. URL: <http://openarchive.nure.ua/handle/document/9721> (дата звернення 25.05.2023)
18. Ковач О. В. Економічна сутність та значення фінансової звітності у системі економічної інформації. *Збірник наукових статей випускників з фаху «Облік і оподаткування»*. 2021. №11. С. 43-50. URL: <https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/bitstream/lib/pdf> (дата звернення 25.05.2023)
19. Коледіна К. О. Інформаційне забезпечення інноваційного розвитку підприємства. «*Управління розвитком соціально-економічних систем*»: матер. V міжн. наук.-практ. конф. (26-30 квітня 2021 р., м. Харків). К.: ХНТУСГ. URL: https://khntusg.com.ua/wpcontent/uploads/2019/11/v_materiali_konferencii_hntusg_26-30.04.21.pdf (дата звернення 25.05.2023)
20. Колосінська М. І., Бойда С. В., Семенко О.О. Оцінка фінансового стану підприємства з метою удосконалення його фінансової стратегії. *Ефективна економіка*. 2020. №4. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/efek_2020_4_69 (дата звернення 25.05.2023)
21. Конституція України: Закон України від 28.06.1996 254к/96-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96%D0%B2%D1%80#Text> (дата звернення 30.05.2023)
22. Курганська М. Г. Удосконалення фінансової звітності суб'єкта малого підприємництва як інструмент для ефективного управління. «*Управління розвитком соціально-економічних систем*»: матер. V міжн. наук.-практ. конф. (26-30 квітня 2021 р., м. Харків). К.: ХНТУСГ. URL: https://khntusg.com.ua/wpcontent/uploads/2019/11/v_materiali_konferencii_hntusg_26-30.04.21.pdf (дата звернення 25.05.2023)
23. Ліхоносова, Г. С., Лазебна І. Р. Організаційні засади обліку та аудиту фінансових результатів підприємств. *Науковий вісник Ужгородського*

національного університету. 2019. № 25. С. 144-148. URL: <https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/handle/lib/25689> (дата звернення 25.05.2023)

24. Лубенченко О. Е., Редько О. Ю *Застосування тестів заходів контролю в аудиторській практиці. Статистика України*. 2021. № 3. С. 81-91. URL: <http://194.44.12.92:8080/jspui/handle/123456789/6099> (дата звернення 25.05.2023)

25. Любар О. О. Облікове забезпечення управління розрахунками з контрагентами за товарними операціями. *Агросвіт*. 2020. № 1. С. 48-60. URL: http://www.agrosvit.info/pdf/1_2020/9.pdf (дата звернення 25.05.2023)

26. М. І. Бондар, Ю. А. Верига, М. М. Орищенко. Звітність підприємства : навч. посіб. К. : Центр учбової літератури, 2015. 570 с.

27. Макарович В.К., Макарович Н.Ю. Фінансова звітність підприємства як об'єкт аудиту. «Удосконалення обліку, контролю, аудиту, аналізу та оподаткування в сучасних умовах інтеграційних процесів у світовій економіці»: матер. III міжн. наук.-практ. конф. (18-19 квітня 2018р., м. Ужгород). К.: УжНУ. URL: <https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/bitstream/lib/PDF> (дата звернення 25.05.2023)

28. Манько Н. Ф Професійне судження аудитора як результат пізнання. *Інтернаука. Економічні науки*. 2019. № 8. URL: http://nasoa.edu.ua/wp-content/uploads/zah/manko_dis.pdf (дата звернення 25.05.2023)

29. Манько Н. Ф. Критерії оцінки доказовості аудиторського судження. *Траєкторія науки*. 2018. Т.4, №12. С.1021-1030. URL: <https://pathofscience.org/index.php/ps/article/view/579/590> (дата звернення 25.05.2023)

30. Матківська Н. І. Фінансова звітність підприємства та використання її показників для прийняття управлінських рішень. «Актуальні проблеми функціонування господарської системи України»: матер. XXVIII міжн. наук. конф. (14-15 травня 2021р., м. Львів). К.: ЛНУ. URL: <https://econom.lnu.edu.ua/konf-stud-ukr-econ-system> (дата звернення 26.05.2023)

31. Міца В. В. Малий бізнес як суб'єкт економічної системи регіону. *Науковий вісник УжНУ*. 2018. №20. URL: <https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/handle/lib/24301> (дата звернення 25.05.2023)
32. Никифорак І.І., Проскурняк Х.Я. Методика аудиту дотримання облікової політики. *«Облік, оподаткування і контроль: теорія та методологія»*: матер. міжн. наук.-практ. інт.-конф. (27 грудня 2019 р., м. Тернопіль). К.: ТНЕУ. URL: <http://dspace.wunu.edu.ua/bitstream/316497/37437/1/181.pdf> (дата звернення 25.05.2023)
33. Никифорак І.І., Шупер А.С. Незалежний аудит в Україні: проблеми розвитку. *«Бізнес та умови його розвитку: національна та міжнародна практика»*: матер. Всеукр. наук.-практ. конф. (16 травня 2020 р., м. Одеса). К.: ЦЕДР. URL: <https://archer.chnu.edu.ua/xmlui/handle/123456789/4539> (дата звернення 25.05.2023)
34. Овсюк Н. В. Фінансова звітність суб'єктів господарювання в умовах війни. *«Вплив обліку та фінансів на розвиток економічних процесів»*: матер. III міжн. наук.-практ. конф. (15 червня 2022.р., м. Берегове). К.: ЗУІ. URL: <http://real.mtak.hu/162452/1/ConferenceBerehove.pdf#page=184> (дата звернення 24.05.2023)
35. Овсюк Н. В., Васильчук В. В. Методичні аспекти оцінювання фінансового стану малих підприємств. *«Фінанси: теорія і практика»*: матер. XII міжн. наук.-практ. інт.-конф. (17 грудня 2021 р., м. Київ). К.: НАУ. URL: <https://er.nau.edu.ua/handle/NAU/54673> (дата звернення 16.05.2023)
36. Песцова-Світалка О. С, Більдій А. В. Актуальні питання підготовки фінансової звітності суб'єктами малого підприємництва. *Регіональна економіка та управління*. 2019. №4. URL: [http://siec.zp.ua/images/journal/2019/1\(25\)2019.pdf](http://siec.zp.ua/images/journal/2019/1(25)2019.pdf) (дата звернення 16.05.2023)
37. Петрицька О.С. Організація внутрішнього аудиту на підприємствах. *Приазовський економічний вісник*. 2019. № 5. С. 356-359. DOI: <https://doi.org/10.32840/2522-4263/2019-5-61> (дата звернення 16.05.2023)
38. План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій, затв. наказом Міністерства

фінансів України від 30.11.1999 № 291. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0893-99#Text> (дата звернення 20.05.2023)

39. Податковий кодекс України: від 02.12.2010 № 2755-VI. Дата оновлення: 06.05.2023. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text> (дата звернення: 03.06.2023)

40. Про аудит фінансової звітності та аудиторську діяльність: Закон України від 21. 12. 2017 № 2258 VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2258-19#Text> (дата звернення 20.05.2023)

41. Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні: Закон України від 16.07.1999 № 996-XIV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14#Text> (дата звернення 20.05.2023)

42. Про внесення змін до Закону України «Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні» щодо удосконалення деяких положень: Закон України від 05.10.2017 №2164-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2164-19#Text> (дата звернення 25.05.2023)

43. Про затвердження Методичних рекомендацій із застосування реєстрів бухгалтерського обліку малими підприємствами: Наказ Міністерства фінансів України від 15.06.2011 р. № 720. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0720201-11#Text> (дата звернення 04.06.2023)

44. Про затвердження Методичних рекомендацій щодо заповнення форм фінансової звітності: Наказ Міністерства фінансів України від 28.03.2013 р. № 433. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0433201-13#Text> (дата звернення 25.05.2023)

45. Про затвердження Національного Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 6 «Виправлення помилок і зміни у фінансових звітах»: Наказ Міністерства фінансів України від 28.05.1999 № 137. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0392-99#Text> (дата звернення 25.05.2023)

46. Про затвердження Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»: Наказ Міністерства фінансів України від 07.02.2013 року № 73 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13#Text> (дата звернення 25.05.2023)

47. Про затвердження Національного Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 25 «Спрощена фінансова звітність»: Наказ Міністерства фінансів України від 25.02.2000 року № 39 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0161-00#Text> (дата звернення 25.05.2023)

48. Про затвердження Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 15 «Дохід»: Наказ Міністерства фінансів України від 29.11.1999 № 290. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0860-99#Text> (дата звернення: 18.05.2023)

49. Про затвердження Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 16 «Витрати»: Наказ Міністерства фінансів України від 31.12.1999 № 318. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0027-00#Text> (дата звернення: 18.05.2023)

50. Про затвердження Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 17 «Податок на прибуток»: Наказ Міністерства фінансів України від 28.12.2000 № 353. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0047-01#Text> (дата звернення: 18.05.2023)

51. Про захист інтересів суб'єктів подання звітності та інших документів у період дії воєнного стану або стану війни: Закон України від 03.03.2022 № 2115-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2164-19#Text> (дата звернення 25.05.2023)

52. Проскура К. П., Лісовий А. В. Документальне обґрунтування ризиків фіктивності здійснених платниками податків операцій з постачання товарів в податкових перевірках. *Економічний вісник*. 2019. №3. С. 212-221. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ehsfat_2019_3_24 (дата звернення 25.05.2023)

53. Сайт Бібліотека Букліб. URL: <https://buklib.net/books/33011/>

54. Скаско О.І. Завдання, методи внутрішнього аудиту діяльності суб'єктів господарювання на сучасному етапі. *Соціально-економічні проблеми сучасного періоду України*. 2017. №2 URL: [http://ird.gov.ua/sep/sep20162\(118\)/sep20162\(118\)_141_SkaskoO.pdf](http://ird.gov.ua/sep/sep20162(118)/sep20162(118)_141_SkaskoO.pdf) (дата звернення 25.05.2023)

55. Скорба О.А., Бурденко І. М., Винниченко Н. В. Розвиток обліку та аудиту в умовах конвергенції облікових систем : монографія / за ред. О. А. Скорби. Суми : СумДУ, 2022. 145 с. URL: <https://essuir.sumdu.edu.ua/handle/123456789/87742> (дата звернення 25.05.2023)
56. Строки подання фінзвітності планують змінити. М.Е.Дос. 2021. URL: <https://medoc.ua/blog/stroki-podannja-finzvitnessi-planujut-zminiti> (дата звернення 25.05.2023)
57. Хоча Н. В. Перспективи вдосконалення форм фінансової звітності малих підприємств. *Бізнес Інформ.* 2018. №3. С. 259-263. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/binf_2018_3_41 (дата звернення 25.05.2023)
58. Черняєва О. В. Сутність і значення малого підприємництва у світовій економіці. *Східна Європа: економіка, бізнес та управління.* 2018. №8. С. 33-38. URL: <http://srd.pgasa.dp.ua:8080/xmlui/handle/123456789/1293> (дата звернення 25.05.2023)